PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale 1 gruppo - Cena 35 lir

Leto XIX. Št. 102 (5477)

TRST, torek 30. aprila 1963

MIREN POTEK VOLITEV ZA POSLANSKO ZBORNICO IN SENAT

Precejšnja okrepitev KPI, PSDI in PLI Nazadovanje PDIUM, MSI, KD in PSI

Za poslansko zbornico je glasovalo 90,9 odst. volilnih upravičencev, za senat pa 93 odst. - Dokončni izidi volitev za poslansko zbornico bodo znani danes

RIM, 29. — Spričo okoliščine, da ne moremo objaviti volilnih izidov iz vseh volilnih okrajev, čas pa nam ne dovoljuje, da bi sešteli že razpoložljive dokončne podatke o izidu volitev v volilnih okrajih za senat, moremo zabeležiti le splošno tendenco, ki se kaže že po teh nepopolnih podatkih: KPI je skoro povsod napredovala, močno so se okrepili liberalci, pa tudi socialdemokrati; KD je močno nazadovala, znaten padec beležijo tudi fašisti, ki so se povezali z monarhisti; delno so nazadovali tudi socialisti, kljub temu, da še ni moč reči, kolikšen je obseg tega nazadovanja.

Za avtonomno deželo Trentinsko - Gornje Poadižje so že določili vseh sedem senatorjev: štirje pripadajo KD, in sicer: De Unterrichter, Berlanda, Spagnoli in Mott; dva ima SVP, in sicer: Saxl in Sand, enega je dobil PSI, in sicer: Lucchi. Leta 1958 je bilo le šest senatorjev, od katerih jih je imela KD štiri, dva pa SVP.

Ob 14. uri so predsedniki 60.472 volišč zaključili volitve za obnovo poslanske zbornice in senata: glasovati so mogli po tej uri le tisti volivci, ki so bili že na volišču. Ko so opravili predpisane formalnosti, so skrutinatorji začeli s štetjem glasov. Najprej so odprli žaro z glasovnicami za senat in prešteli glasove, ki so jih dobili kandidati posameznih strank. Ko so opravili to delo, so začeli šteti glasove kandidatnih list posameznih strank za poslansko zbornico. To delo bo opravljeno šele v zgodnjih jutranjih urah, ker morajo prešteti tudi preferenčne glasove, ki so jih dobili posamezni kandidati strank.

Točni podatki volilne udeležbe še niso znani, ker manjkajo podatki iz šestih provinc; vendar pa je moč trditi na podlagi dosedanjih podatkov, da je glasovalo za senat 93 odst., za poslansko zbornico pa 90.9 odst. volilnih upravičencev. Glasovanje je potekalo v redu, brez vsakršnega večjega incidenta, razen na volišču v Sciacci (Agrigento), kjer je predsednik volišča dal aretirati nekega volivca, ker se je predstavil s tujim volilnim potrdilom: odpeljali so ga v krajevne sodnijske zapore.

Dve stari ženski sta umrli na volišču: 70-letna Luigia Boi Casadio iz Asili (Cagliari) se je po opravljenem glasovanju zgrudila v volilni kabini in umrla; v roki je držala obe glasovnici. Isto se je dogodilo z 78-letno Agato Moralio iz Sarzane (La Spezia), ki je umrla na volišču danes dopoldne.

V Negarju (Verona) je 70-letnega Battista Corradina zadela srčna kap, ko je bil na tem, da stopi na volišče; v Turinu pa je avtomobil smrtno povozil 65-letno Carolino Nurisso, ko je šla na volišče.

V Sinnai (Cagliari) je glasovalo tudi petnajst starčkov, ki imajo več kot 90 let, med temi sta tudi Paola Contini in Filomena Ledda, ki imata 105 let. Teresina Garau je začutila porodne krče v volilni kabini: brž ko se je vrnila na dom, je povila hčerko.

Emanuele Mannai s Sardinije je delal v Nemčiji; ker mu niso dovolili, da bi odpotoval na volitve, je odpovedal službo in je utegnil pravočasno glasovati danes dopoldne. Neki delavec, ki je dopotoval iz Avstralije, da bi izpolnil svojo državljansko dolžnost, je med potjo izgubil volilno dopisnico in bo moral zato nositi sam vse potne stroške.

Predsednik republike Segni je volil v nedeljo v Sassariju

V Villaputzuu (Cagliari) je neki avtobus, ki je bil na razpolago za prevoz volivcev, krenil iz neznanih razlogov s ceste, in se prevrnil: vozač se bori s smrtjo.

Predsednik vlade Fanfani je glasoval danes popoldne v Porto Santo Stefano, kjer je častni občan; ker je hkrati kandidat, more glasovati na podlagi volilnega zakona na kateremkoli volišču svojega volilnega okrožja. Predsednik volišča mu je izročil glasovnici in mu dejal: «Pojdite na desno!», in mu pokazal volilno kabino na svoji desnici. Ta pa je bila zasedena. Medtem je postala prosta kabina na levici in Fanfani je razširil roke, kakor da bi hotel reči, da je pač usojeno, da mora na levo.

Predsednik poslanske zbornice Leone je glasoval v Neaplju; novinarjem je izjavil med drugim, da imajo sedanje volitve poseben pomen tako na notranjem kot na mednarodnem področju, ker Italija daje s tem nov dokaz svoje politične zrelosti, ki da je hkrati znak demokratičnega napredka. Leone je izrazil prepričanje, da bodo volivci podprli demokratične stranke, predvsem pa KD, da bi mogli napraviti nov in hitrejši korak na poti napredka, predvsem pa tudi kar zadeva razvoj Juga.

Togliatti je glasoval že zgodaj v nedeljo, skupno s svojo posvojeno hčerko Mariso; zadržal se je v razgovoru z novinarji, vendar pa ni hotel dati nobene izjave. Tudi Saragat je glasoval v zgodnjih urah; tudi on ni hotel dati novinarjem nobene izjave. La Malfa pa je dejal, da upa v okrepitev republikancev, ki da so prvi zagovarjali potrebo politike levega centra, da bi tako prispevali k utrditvi in nadaljnjemu razvoju te politike. Michelini pa je po glasovanju izjavil novinarjem: «Sedanje volitve so neke vrste referendum za ali proti levemu centru. Če bo italijanski narod, kakor si želim, odgovoril negativno, bo MSI zabeležil velik uspeh.» Precej prahu pa je dvignila v političnih krogih izjava ministra Pastoreja, ki je dejal: «Volilna bitka je bila zatrdno živahna, tu pa tam celo trda. Prepričan kot sem, da Italija potrebuje danes bolj kod kdajkoli politiko gospodarskega in socialnega napredka, ne morem si kaj, da ne bi izrazil želje, da bi glas italijanskega naroda podprl tako politiko. Po drugi plati pa, kakšna bi bila reakcija tudi demokristjanskih ljudskih volivcev, če bi volitve preobrnile sedanjo politično usmeritev?».

Adolf Schärf ponovno izvoljen za predsednika

DUNAJ, 29. — Dr. Adolf Schaerf je bil včeraj ponovno izvoljen za predsednika avstrijske republike. Dobil je 55,41 odstotka glasov in je porazil demokristjanskega kandidata, bivšega kanclerja Raaba, ki je dobil 40,63 odstotka glasov. Neodvisni kandidat Josef Kimmel je dobil 3,95 odstotka glasov.

Predsednik Schaerf je izjavil, da je hotelo ljudstvo z njegovo ponovno izvolitvijo odobriti način, kako izvršuje svoje funkcije, in je dodal, da se bo kot predsednik republike še dalje trudil za gospodarski in kulturni dvig Avstrije.

Bivši kancler Raab pa je izjavil, da spoštuje odločitev avstrijskega ljudstva in da mu ni žal, da je posvetil najboljša leta svojega življenja temu ljudstvu.

Izredno stanje v Jordaniji

AMAN, 29. — Danes so na vseh obmejnih področjih v Jordaniji razglasili izredno stanje. Na teh področjih velja tudi policijska ura. Uvedli so cenzuro na vsa poročila, ki so namenjena tujini.

Notranji minister je sporočil, da so dali ukaz streljati na vsakogar, ki ga bodo med policijsko uro dobili na ulici. Nihče ne more zapustiti države, ne da bi prej dobil posebno dovoljenje od pristojnega vojaškega okraja.

Agencija MEN javlja iz Bejruta, da je kralj Husein že dal ukaz članom svoje družine, naj zapustijo deželo, in da se tudi on pripravlja na odhod, preden ga ljudstvo vrže s prestola. Isti radio poroča, da je Saudova Arabija zbrala svoje vojaštvo na jordanski meji v okviru vojaškega sporazuma z Jordanijo o medsebojni pomoči.

Predsednik zveze jordanskih študentov je včeraj na tiskovni konferenci v Damasku izjavil, da je bilo med nedavnimi neredi v Jordaniji ubitih nad šesto ljudi, med katerimi je bilo tristo študentov. Dodal je, da so trupla študentov zmetali na kup pred neko mošejo. Dejal je, da zveza jordanskih študentov tajno deluje v Jordaniji ter združuje vse študentovske skupine v državi.

LAGOS, 29. — Danes so uradno javili, da bo Nigerija s 1. oktobrom, na tretjo obletnico svoje neodvisnosti, postala republika v okviru Commonwealtha. To je danes sporočil predsednik vlade Abubakar Tafava Baleva.

Francoski bivši bojevniki obsojajo jedrske poskuse

Izjave akademika Jeana Rostanda - V Ženevi je Carapkin omenil možnost umika privolitve v tri inšpekcije letno

PARIZ, 29. — Francoski bivši bojevniki so se na svojem zborovanju izrekli proti atomskim eksplozijam. Na zborovanju je bil navzoč tudi francoski akademik Jean Rostand, ki je odločno obsodil jedrske poskuse. «V Hirošimi, je izjavil znani biolog, je znanost neposredno izvršila zločin. Bolje bi bilo za človeka, če bi znal manj, kakor pa da prispeva svojemu uničenju. Radioaktivne padavine lahko škodijo prihodnosti človeštva. Vsak par ima že sedaj zaradi jedrskih poskusov večjo možnost kakor doslej, da bo videl svoje potomce hudo obremenjene.»

Rostand je pohvalil ravnanje združenja bivših bojevnikov, ki so dali pobudo za kampanjo proti jedrskim poskusom.

Na zborovanju sta govorila tudi profesor na šoli za kemijo in fiziko v Parizu Biquard in profesor na pravni fakulteti na sorbonski univerzi Hauriou, ki sta poudarila nevarnost jedrskih eksplozij za živa bitja in poudarila, da se na podlagi mednarodnega prava ti poskusi ne morejo opravičiti.

V Ženevi so tudi na današnji seji odbora osemnajstorice vzhodni in zahodni predstavniki ponovili vsak svoje stališče. Ameriški delegat Stelle je med drugim izjavil, da je ameriški poslanik v Moskvi izročil Hruščovu Kennedyjevo pismo, ter je izrazil upanje, da bo sovjetska vlada ugodno odgovorila. V enakem smislu se je izrazil angleški delegat, ki je potrdil, da je angleški poslanik v Moskvi izročil Hruščovu Mac Millanovo pismo.

Sovjetski delegat Carapkin pa je izjavil, da sedaj ne gre več za kompromise. Dodal je, da je edino in pravo spravljivost pokazala Sovjetska zveza, ko je sprejela zahodne zahteve po inšpekcijah, da omogoči sporazum, čeprav ni mednarodno nadzorstvo sploh potrebno. Zato je vsaka nadaljnja diskusija zguba časa in pomeni oddaljevati možnost sporazuma. Sovjetska zveza bi se utegnila namreč odločiti, da je prišel trenutek, ko naj umakne svoje predloge za dve ali tri inšpekcije in da se povrne k svojemu prvotnemu stališču.

Nigerijski delegat pa je znova pozval jedrske velesile, naj se sporazumejo, in je pripomnil, da so razlike med stališčem ene in druge strani sedaj zelo majhne.

PRED PRVOMAJSKIM PRAZNIKOM V JUGOSLAVIJI

Prvomajski pozdravi ZKJ, SZDLJ, sindikatov in Zveze mladine

Ranković o pomenu volitev in vlogi SZDLJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 29. — Glavno mesto Beograd se pripravlja na proslavo mednarodnega praznika dela 1. maja. Ulice in trgi so okrašeni z zastavami in zelenjem. Največje priprave so na Boulevaru revolucije in v ulicah središča mesta, po katerih bo velika prvomajska parada, v kateri bodo poleg vojnih enot vseh redov Jugoslovanske ljudske armade podjetja prikazala najnovejše dosežke in uspehe. Osrednje proslave v Beogradu se bodo udeležile številne inozemske sindikalne delegacije, med katerimi iz Sovjetske zveze, Češkoslovaške, Madžarske, Poljske, Bolgarije, Romunije, Nemške demokratične republike, s Kube, iz Alžirije, Burme, Maroka in Tanganjike ter delegacije sindikalnih organizacij CGIL in UIL iz Italije. Pričakuje se tudi prihod sindikalnih delegacij ZAR in Adena.

Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije, Zvezni odbor socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, osrednji svet sindikatov Jugoslavije in centralni svet Zveze mladine Jugoslavije pozivajo v prvomajskem pozdravu državljane, naj proslavijo mednarodni praznik dela v znamenju krepitve socialističnih odnosov. V pozdravu se poudarja, da borba naprednega človeštva dokončno in nezadržno preporaja sodobni svet. Pridobitve, s katerimi delovni ljudje praznujejo prvi maj, so dokazale splošno uresničljivost idealov mednarodnega delavskega gibanja in znanstvene socialistične misli. Socialistične sile in socialistične države odpirajo novo pot za reševanje družbenih nasprotij in s svojim družbeno-gospodarskim, tehničnim, znanstvenim in kulturnim razvojem in uspehi dokazujejo prednost socialističnega sistema, kateremu pripada prihodnost človeštva.

V pozdravu se nadalje ugotavlja, da protikolonialna borba zatiranih narodov doživlja svoj triumf in spada med najvažnejša dogajanja današnje dobe. Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije, Socialistična zveza, osrednji svet sindikatov in CK Zveze mladine Jugoslavije v imenu delovnih ljudi Jugoslavije izražajo svojo solidarnost z vsemi graditelji velike bodočnosti v socialističnih državah, s silami miru, socializma, demokracije, napredka, neodvisnosti in svobode na svetu.

Generalni tajnik Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Aleksander Ranković v prvomajskem intervjuju manjšinskemu listu «Magjarszo» v Novem Sadu ugotavlja, da ima predvolilna aktivnost Jugoslavije daljnosežen politični pomen in da predstavlja velik pomen za vse delovne ljudi. Gre za organsko povezavo Socialistične zveze kot najširše politične tribune delovnih ljudi in najširše politične osnove samoupravljanja na eni strani s celotnim družbenim in političnim sistemom Jugoslavije na drugi strani. Tako ravnanje Socialistične zveze kot sestavnega dela jugoslovanskega družbenega sistema je izraz splošnega demokratičnega razvoja jugoslovanske družbe. Ko je govoril o pomenu volitev in nove skupščine, je tajnik Socialistične zveze dejal, da bo v skupščino izvoljenih čim več neposrednih proizvajalcev, ki bodo v njeno delo vnesli mnogo novega, dinamičnega in konstruktivnega. Ranković se je dotaknil tudi raznih negativnih pojavov in dejal, da so nekaka nujnost prehodne dobe; potreba nadaljnjega razvoja pa zahteva, da se negativni pojavi stalno odkrivajo in z doslednim izvajanjem zakonitosti, z ideološko politično vzgojo v duhu socializma in z negovanjem spoštovanja etničnih in humanih norm odstranjujejo. Ranković je nadalje poudaril, da je ena pomembnih značilnosti jugoslovanske družbe najpopolnejše zaupanje v mlade ljudi, ki se lahko zoperstavijo nevarnosti stagnacije.

B. B.

U Tant ne obišče Švedske

NEW YORK, 29. — Glavni tajnik OZN U Tant je nocoj sporočil, da je odpovedal svoj obisk na Švedskem za proslave 1. maja, ki jih organizira socialdemokratska stranka, «zaradi nujnih vprašanj, ki so se pojavila zadnji trenutek v zvezi s Srednjim vzhodom in s Kongom». Zdi pa se, da je obisk odpovedal zaradi protesta švedske konservativne stranke. Zaradi tega je bil U Tantov odhod v Evropo, kjer bo obiskal Ženevo, Bukarešto in Beograd, odložen na jutri zvečer.

Naser obišče Alžirijo

ALŽIR, 29. — Predsednik alžirske vlade Ben Bela je danes sporočil, da bo predsednik ZAR Naser prispel 4. maja na obisk v Alžirijo.

Kairski list «Al Ahram» pa poroča, da bo poveljnik oboroženih sil ZAR maršal Amer odpotoval v Sovjetsko zvezo, takoj ko se bo Naser vrnil z obiska v Alžiriji.

Bagdadski radio pa je javil, da je iraški predsednik Aref sprejel včeraj ameriškega odpravnika poslov v Bagdadu, ki mu je izročil čestitke predsednika Kennedyja zaradi podpisa sporazuma o ustanovitvi federacije med Egiptom, Sirijo in Irakom.

V New Yorku pa je izraelski stalni predstavnik v OZN poslal predsedniku Varnostnega sveta pismo, v katerem pravi, da je izraelska vlada mnenja, da smotri, ki jih napoveduje skupna izjava ZAR, Sirije in Iraka od 17. aprila glede osvoboditve Palestine, pomenijo kršitev listine OZN ter «neposredno ogrožanje miru in mednarodne varnosti». Izraelski predstavnik je zahteval, naj se njegovo pismo sporoči vsem članicam Varnostnega sveta.

V Tel Avivu je bila danes vojaška parada ob proslavi 19. obletnice ustanovitve izraelske države. Državno žalovanje zaradi smrti predsednika republike so prekinili samo za čas parade. Na tribuni, določeni za najvišje predstavnike, so na častnem mestu postavili prazno stolico, obrobljeno z črnim trakom.

DANES

V trenutku, ko pišemo ta komentar, so skoraj do konca prešteti glasovi za senatne volitve, samo delno za volitve v poslansko zbornico. Na podlagi prvih kaže, da so se okrepile: komunistična partija Italije, italijanska socialdemokratska stranka, italijanska liberalna stranka, izgubile pa so precej glasov, monarhisti, fašistična MSI, krščanska demokracija, republikanci in ponekod tudi italijanska socialistična stranka. Dokončni izidi za senatne volitve bodo znani danes dopoldne, izidi za poslansko zbornico pa šele danes popoldne. Volitve so potekale v glavnem povsod normalno in mirno, s precejšnjo običajno udeležbo volilnih upravičencev.

Na predsedniških volitvah v sosedni Avstriji pa je zmagal socialistični kandidat in dosedanji predsednik republike dr. Adolf Schaerf, ki je prejel 55,41 odstotka glasov in tako premagal demokristjanskega kandidata, bivšega kanclerja Raaba, ki je prejel samo 40,63 odstotka glasov; neodvisni kandidat Josef Kimmel je prejel samo 3,95 odstotka glasov.

Včeraj je prišlo do nevarne napetosti med Dominikansko republiko in Haitijem, ker so predsinočnjim vojaki na Haitiju zasedli poslaništvo Dominikaknske republike in aretirali nekatere državljane Haitija, ki so iz političnih razlogov pribežali tjakaj. Dominikanska republika je od vlade Haitija ultimativno zahtevala, naj do 2. ure popoldne po srednjeevropskem času omenjene aretirane osebe izpusti, vojaki pa takoj zapustijo poslopje poslaništva.

Ves svetovni tisk je zabeležil obisk Fidela Castra v Moskvi ter govora Hruščova in Castra samega ter pri tem poudaril zmernost njunih izjav. Hruščov in Castro sta se včeraj razgovarjala več ko dve uri.

V Jordaniji pa je bilo včeraj na vseh obmejnih področjih razglašeno izredno stanje z uvedbo policijske ure. Vojaki imajo ukaz streljati na vsakogar, ki ga bodo med policijsko uro dobili na ulici. Nihče ne more zapustiti države brez posebnega dovoljenja. Predsednik zveze jordanskih študentov pa je predvčerajšnjim izjavil na tiskovni konferenci v Damasku, da je bilo med nedavnimi demonstracijami v Jordaniji ubitih nad šeststo ljudi, od katerih je bilo polovico študentov; njihova trupla so zmetali na kup pred neko mošejo.

Odstranjena nevarnost spopada med San Domingom in Haitijem

Vojaki Haitija, ki so vdrli v dominikansko poslaništvo v Port-Au - Prince, so se danes umaknili - Posebna komisija Organizacije ameriških držav pride danes v prestolnico Haitija

WASHINGTON, 29. — Med Dominikansko republiko in Haitijem je prišlo do nevarne napetosti. V soboto zvečer so vojaki v Port Au Prince na Haitiju zasedli poslaništvo Dominikanske republike in aretirali nekatere državljane Haitija, ki so iz političnih razlogov pribežali v to poslaništvo.

Dominikanska republika je poslala vladi Haitija ultimat in zahtevala, naj v 24 urah izpusti omenjene ljudi ter naj vojaki takoj zapustijo poslopje poslaništva. Danes je vlada Dominikanske republike podaljšala ultimat do 20. ure po krajevnem času, to je do druge ure po polnoči po srednjeevropskem času.

Bivši kandidat za predsednika Haitija, ki je sedaj v San Domingu, je pozval ljudstvo na Haitiju, «naj zaupa, da bo sedanja vlada na Haitiju, ki se naslanja na korupcijo in laž, padla».

Nocoj je poslanik Haitija v Washingtonu sporočil, da je njegova vlada prekinila diplomatske odnose z Dominikansko republiko. Predsednik Dominikanske republike Bosch je pozval po radiu prebivalstvo, naj se ne znaša nad državljani Haitija, ki so v San Domingu, ker da se spor tiče samo vlade Haitija in ne prebivalstva.

Preteklo noč se je na zahtevo dominikanske vlade sestal svet Organizacije ameriških držav in je sprejel zahtevo Kostarike za sklicanje začasnega posvetovalnega organizma v skladu z medameriško pogodbo o medsebojni pomoči. Takoj nato se je svet sestal kot posvetovalni organizem ter je odobril kolumbijsko resolucijo, s katero se ustanavlja preiskovalna komisija petih članov, ki so Salvador, Ekvador, Čile in Kolumbija. ZDA so sporočile, da ne bodo sodelovale v tej komisiji, zato je to mesto zavzela Bolivija. Vlada Haitija je sporočila Organizaciji ameriških držav, da bo sodelovala s člani preiskovalne komisije, ki bo odšla na Haiti, da izvede preiskavo o obtožbah Dominikanske republike.

zavrnil obtožbe dominikanske vlade in zanikal, da je prišlo do kakršne koli kršitve ekstrateritorialnosti dominikanskega poslaništva. Dodal je, da je dominikanska vlada obtožila Haiti, zato da odvrne pozornost od notranjega položaja, «ki se vsak dan bolj slabša».

Predsednik Dominikanske republike Bosch je izjavil, da bo vlada sprejela vse potrebne ukrepe v zvezi «s stalnim napadanjem vlade Haitija na dominikansko suverenost». Dodal je, da je položaj funkcionarjev dominikanskega poslaništva v Portu Au Prince «obupen» in da vojaki, ki so obkolili poslaništvo, grozijo tem funkcionarjem s smrtjo. Ponovil je obtožbo, da so številni agenti pokojnega diktatorja Rafaela Trujilla, ki so v Port Au Prince pripravili zaroto za zrušitev dominikanske vlade. Zaroto je vodil sorodnik bivšega diktatorja Luis Reynoso Trujillo. Bosch je obtožil predsednika Haitija, da je sodeloval pri tej zaroti.

Predsednik Haitija Francois Duvalier ima 54 let in je na predsedniškem mestu od leta 1957, ko je bil izvoljen za šest let. Aprila 1961 pa so sporočili njegovo ponovno izvolitev za drugih šest let, čeprav ni še potekel prvi mandat. Septembra istega leta je vlada javila, da so preprečili atentat na predsednika.

Dominikanski predsednik Bosch pa je prevzel svoje funkcije februarja lani. Maja 1961 je bil ubit general Trujillo, ki je vladal v Dominikanski republiki od leta 1930. Leta 1961 je oblast prevzel državni svet.

Haiti in Dominikanska republika sta se že večkrat sprli, odkar sta neodvisni. Lansko leto je dominikanski zunanji minister sporočil, da so se odnosi med obema deželama znova poslabšali, ker je njegova vlada sklenila dovoliti politično zatočišče nekaterim nasprotnikom predsednika Duvaliera.

Nocoj je več tisoč ljudi demonstriralo pred poslaništvom Haitija v San Domingu. Poslopje pa je prazno, in ne ve se, kje je osebje poslaništva. Policija je demonstrante razgnala s solzilnimi bombami.

Dominikanske vojne ladje so začele nekatere premike. Prav tako se zatrjuje, da korakajo dominikanske čete proti meji Haitija. Zvedelo se je, da je venezuelska vlada izrekla pripravljenost, pomagati tudi vojaško Dominikanski republiki. Zunanji minister Haitija pa je odločno zanikal, da so vojaki vdrli v dominikansko poslaništvo. V prestolnici Haitija je zelo napeto; uvedli so izredne varnostne ukrepe.

Popoldne je predsednik sveta Organizacije ameriških držav kostariški poslanik Gonzalo Facio sporočil, da bo posebna komisija odpotovala nocoj na Haiti in bo prispela v Port Au Prince jutri zjutraj.

Sporočil je tudi, da sta mu dominikanska vlada in vlada Haitija zagotovili, da bosta sprejeli «dobre usluge» te komisije. Medtem je ameriška mornarica javila, da je pripravljena na odhod, da v najkrajšem času izvrši «katero koli navodilo Organizacije ameriških držav» ali pa da evakuira približno tisoč ameriških državljanov na Haitiju.

Nocoj je vlada Haitija sporočila dominikanski vladi, da je sprejela njeno zahtevo za vzpostavitev diplomatske imunitete dominikanskemu poslaništvu in je umaknila svoje vojake iz njenega poslopja. Vladni časopis v San Domingu «La Nacion» je izšel v posebni izdaji z naslednjim velikim naslovom: «Zmaga Dominikanske republike, Duvalier se je umaknil».

WASHINGTON, 29. — Vrhovno sodišče ZDA je danes razsodilo, da je rasna segregacija na sodiščih protiustavna. Sodišče je razveljavilo obsodbo nekega črnca, češ da je žalil sodišče, ker ni hotel zapustiti sektorja nekega sodišča v Virginiji, ki je «rezerviran za belce».

Nad sto tisoč kovinarjev stavka v Zahodni Nemčiji

Industrijci so odredili kot odgovor splošno zaporo

BONN, 29. — Davi se je začela stavka kovinarjev v deželi Baden-Wurtemberg, da dosežejo osemodstotno zvišanje mezd. Približno sto tisoč delavcev ni prišlo danes na delo. V Stuttgartu stavka 45 tisoč delavcev, prav toliko v Mannheimu, sedem tisoč v Gaggenau, osem tisoč v Schwenningenu in dva tisoč v Esslingenu. Tudi sindikalno vodstvo kovinarjev v Porenju in Westfaliji je sklenilo razglasiti stavko, ki se bo začela v drugem tednu maja. V metalurških tovarnah Porenja in Westfalije, kjer je porurski rudarski bazen, je zaposlenih 800 tisoč delavcev. Tudi v Hamburgu bo 140 tisoč delavcev stopilo v stavko, če pogajanja, ki se bodo začela ta teden, ne bodo uspela.

Združenje metalurških industrijcev pa je odredilo v Stuttgartu od jutri dalje popolno zaporo zaradi stavke, ki so jo razglasili kovinarji.

Do sedaj ni bilo nobenih incidentov, vendar pa je policija v Stuttgartu prijela nekega vzhodnonemškega filmskega operaterja, ko je filmal stavkajoče delavce v podjetju «Daimler-Benz». Zaplenili so mu film in prijavili so ga sodišču zaradi širjenja «tendencioznih političnih novic».

Veličasten sprejem Castru ob njegovem prihodu v Moskvo

Castro bo ostal v SZ verjetno en mesec - Včeraj sta imela Hruščov in Castro prvi dolg razgovor - SZ bo prispevala k zgraditvi še ene velike električne centrale na Kubi

MOSKVA, 29. — Predsednik kubanske vlade Fidel Castro je prispel danes v Moskvo, kjer so mu priredili navdušen sprejem na Rdečem trgu. V Kremlju pa so v njegov pozdrav izstrelili 21 topovskih strelov.

V svojem pozdravnem govoru je Hruščov izjavil, da bo Sovjetska zveza vselej na strani Kube v njenem boju za ohranitev neodvisnosti in izgradnjo socialistične družbe. Poudaril je, da Kuba nikogar ne ogroža in da želi živeti v miru in prijateljstvu z vsemi narodi, rekoč, da ni osamljena v svojem boju in da so z njo tako Sovjetska zveza in vse druge socialistične države kot vsi napredni ljudje na svetu, ki želijo mir.

Hruščov je poudaril, da je bilo sovjetsko ljudstvo v karibski krizi na strani Kube in da sovjetska vlada podpira načela, ki jih je razglasila kubanska vlada za ohranitev miru na karibskem področju.

V odgovoru na dobrodošlico je Castro izjavil, da je njegov sedanji obisk v Sovjetski zvezi velikega političnega in gospodarskega pomena. Rekel je, da so v zmoti tisti, ki mislijo, da se gledišča Kube in Sovjetske zveze ne ujemajo. «Obstoj Sovjetske zveze onemogoča, da bi zatrli kubansko revolucijo z gospodarsko blokado», je rekel Castro.

Moskva je priredila Fidelu Castro sprejem, ki mu ni primere. Več sto tisoč Moskovčanov je pozdravilo Castra in Hruščova, ko sta se peljala v odprtem avtomobilu.

Moskovski radio je javil, da je imel Hruščov davi prvi dolg razgovor s Castrom v Kremlju, ki je trajal več ko dve uri. Nato je Castro obiskal predsednik prezidija vrhovnega sveta Brežnjeva. V krogih kubanskega poslaništva izjavljajo, da bo Castro ostal v Sovjetski zvezi približno en mesec. Danes se je Castro udeležil kosila, ki sta ga priredila predsedstvo vlade in centralni komite KP Sovjetske zveze.

Moskovski radio je danes tudi javil, da je Sovjetska zveza sklenila prispevati k zgraditvi tretje električne centrale na Kubi z zmogljivostjo tristo tisoč kilovatov. Drugi dve manjši centrali, ena z zmogljivostjo stotisoč, druga pa dvesto tisoč kilovatov, ki deluje ta s sovjetskimi turbinami, bosta začeli proizvajati električno energijo še letos. Sedaj je v Moskvi skupina kubanskih delavcev pri električni industriji.

Harriman na povratku v ZDA

LONDON, 29. — Ameriški državni podtajnik Harriman, ki je prišel sinoči v London iz Moskve, se je danes sestal z Mac Millanom in mu poročal o razgovoru s Hruščovom in z Gromikom ter je popoldne odpotoval z letalom v ZDA.

Ameriški demokratski senator Symington je sinoči izjavil, da bi v primeru zaostritve laoške krize morale ZDA upoštevati možnost vojaške akcije v Severnem Vietnamu, češ da prihaja do «infiltracije iz Severnega Vietnama v Laos». Dodal je, da bi morale ZDA bombardirati Hanoi.

Iz Vientiana javljajo, da je danes odpotovala skupina mednarodne nadzorstvene komisije s helikopterjem v Dolino vrčev. Toda v skupini so bili samo kanadski in indijski predstavniki, ker Poljska nasprotuje, da bi določili stalne opazovalne skupine pri glavnem štabu nevtralistov v Dolini vrčev, kakor bi hoteli Kanada in Indija.

V Dolini vrčev je bilo danes ves dan mirno. Jutri bo Suvana Fuma odšel v Kang Kaj na pogajanja za dokončno rešitev spora.

Izstrelki «Sergeant» za Zahodno Nemčijo

BONN, 29. — Podpredsednik socialdemokratske stranke Ehrler se je vrnil danes iz ZDA, kjer je imel razgovor tudi s Kennedyjem. Na tiskovni konferenci je Ehrler izjavil, da so v političnih krogih ZDA mnenja, da ni «v interesu Sovjetske zveze tako zaostriti nesoglasja, da bi lahko pripeljala do oboroženega spopada».

Nato je Ehrler izjavil, da bo Erhard užival v ZDA veliko zaupanje kot kancler, in to zaradi njegovega stališča, kar se tiče evropskega in atlantskega sodelovanja.

Danes so javili ,da bodo opremili z ameriškimi raketnimi izstrelki «Sergeant» zahodnonemški bataljon, ki je pravkar končal svoje vežbanje v ZDA. Sedaj bodo poslali v ZDA druga dva bataljona, da se izurita v uporabljanju teh izstrelkov. «Sergeant» je raketni izstrelek, ki doseže razdaljo 150 km. Lahko prenaša tudi jedrsko konico; te pa bodo ostale pod ameriškim nadzorstvom.

OB NEDAVNEM OBISKU MINISTRA PRETIJA

Slovensko gospodarsko združenje je postavilo konkretne predloge

Združenje je navedlo vprašanja obmejnega prometa, turizma, tečajev za specializacijo i. dr.

Kot smo že poročali, se je minister Preti pretekli teden zadržal s člani predsedstva Slovenskega gospodarskega združenja na delovnem kosilu. Ob tej priložnosti so predstavniki SGZ izročili ministru daljši «promemoria», ki obravnava splošno zanimiva gospodarska vprašanja in torej vprašanja, ki ne zanimajo samo lokalne slovenske gospodarske kroge, temveč celotno tržaško gospodarstvo. Zato objavljamo omenjeni dokument skoro v celoti.

Uvodoma je v dokumentu navedeno, da je bilo Slovensko gospodarsko združenje ustanovljeno 24. XI. 1946 z namenom, da «predstavlja in ščiti interese svojih članov in to tako glede splošnih gospodarskih vprašanj kot specifičnih vprašanj slovenske etnične skupine». V uvodu se nato podčrtuje, da je združenje vedno prispevalo za izboljšanje splošnih pogojev gospodarstva na našem teritoriju in da se je še posebej zavzemalo — in to tudi v težavnem preteklem razdobju — da se na tem obmejnem ozemlju urede gospodarski odnosi z bližnjo jugoslovansko republiko in da se najdejo primerne rešitve v korist prebivalstva.

Na osnovi teh ugotovitev je združenje opozorilo ministra na naslednja konkretna vprašanja, ki zanimajo gospodarstvo. (Ta del objavljamo v celoti).

1. Obmejni promet:

Do sedaj doseženi rezultati trgovinske izmenjave med obmejnimi področji obeh republik so ugodni in lahko na tej osnovi predlagamo nove olajšave, ki bodo omogočile nadaljnji korak naprej.

Obmejna izmenjava na splošno in še posebej lokalna izmenjava se je uvedla, da se olajšajo težave, ki jih je povzročila meja, ki je ločila področja, ki se gospodarsko izpopolnjujejo.

Pri vrstah blaga, ki pride v poštev za izmenjavo, morajo kmetijski pridelki in blago za široko potrošnjo zavzeti posebno važno mesto.

Združenje je mnenja, da obstajajo še številne možnosti, da se okrepi izmenjava zlasti zgoraj navedenih pridelkov in proizvodov in da dobe tako obstoječi sporazumi o lokalni izmenjavi bolj odgovarjajoči značaj.

Primerno bi bilo preurediti carinske tarife za blago, ki pride v poštev pri lokalni izmenjavi in znižati carinske postavke na osnovi določil Skupnega evropskega tržišča, ki predvidevajo ugodnosti za lokalne sporazume, med mejnimi državami.

Vedno bolj postaja nujno, da se urede različne službe, ki so povezane z zunanjo trgovinsko izmenjavo, saj ta izmenjava stalno narašča.

Združenje v tej zvezi opozarja na težave pri carinskem poslovanju na mejah, do katerih prihaja, ker so obmejni bloki preslabo opremljeni in med njimi zlasti mednarodni bloki: Gorica (Rdeča hiša), Trst (Fernetiči in Škofije) in Videm (Stupica).

Na teh blokih bi bilo treba uvesti neprekinjeni urnik, tako da bi uvozniki in izvozniki lahko naglo opravili potreben carinski postopek, za kar bi bilo treba urediti na blokih vse urade in javne tehtnice.

Znane so tudi pomanjkljivosti veterinarske službe, ki bi morala bolje odgovarjati zahtevam prometa in to zlasti, kadar gre za trgovske operacije, ki lahko povzročijo zastoje z nepotrebno, toda hudo gospodarsko škodo.

Razvoj prometa je sedaj odvisen v važni meri od telefonskih in telegrafskih zvez. Zato je zelo potrebno, da se ustanove direktne in hitre zveze zlasti med najvažnejšimi kraji desetkilometrskega obmejnega pasu, da se znižajo tarife in da se izboljšajo usluge z osebjem, ki bo strokovno usposobljeno, da bo izvrševalo te usluge.

Znano je, da znatni del blaga za uvoz in izvoz prevažajo s tovornimi avtomobili in da je avtomobilski prevoz še zlasti koristen, kadar gre za naglo pokvarljivo blago. Zato je treba znatno olajšati formalnosti za avtomobilski prevoz in odstraniti nepotrebna čakanja pri carinskem pregledu.

2. Tečaji za specializacijo

V splošni okvir krepitve trgovinske izmenjave spadajo tudi tečaji za specializacijo in brezplačno prakso tehnikov in strokovnjakov iz bližnje republike. Znano je namreč, da so podobne ukrepe že uvedli v drugih državah in zlasti v Nemčiji in Franciji. Tehniki, ki se bodo vrnili s takih tečajev iz italijanskih tovarn, inštitutov in podjetij, bodo najbolje poznali vse možnosti, ki jih nudi italijansko gospodarstvo in bodo najboljši propagandisti italijanskih proizvodov na domačem tržišču.

3. Turizem

Združenje je turističnim vprašanjem posvečalo veliko pažnjo, saj gre za učinkovito sredstvo medsebojnega spoznavanju in torej razumevanja med prebivalstvom, ki živi na obmejnem področju obeh republik, istočasno pa tudi za pomemben vir dohodkov lokalnega in vsedržavnega gospodarstva.

Zato bi bilo treba ustvariti čim ugodnejše pogoje za čim močnejšo turistično izmenjavo tudi na obmejnem področju.

Združenje je mnenja, da so določeni napori za pritegnitev turistov iz severnih držav rodili uspehe. Ni pa mogoče dejati, da je bila posvečena podobna skrb sodelovanju turističnih ustanov, ki delujejo na obmejnih področjih tako glede izmenjave tujih turistov kot glede pritegnitve turistov iz bližnje republike. Statistični podatki dokazujejo, da so na prvem mestu po številu turisti iz bližnje jugoslovanske republike.

Zato je nujno boljše sodelovanje med turističnimi ustanovami obeh obmejnih področij in ustanovitev posebne mešane turistične komisije.

Združenje je že predložilo konkretne predloge turističnim ustanovam in trgovinskim zbornicam in je vedno pripravljeno za nadaljnje sodelovanje pri uresničevanju teh predlogov.

PREDEN BODO POČISTILI...

V kratkem nov proces proti sodelavcem Adolfa Eichmanna

BONN, 29. — Skoraj leto dni po usmrtitvi bivšega polkovnika SS Adolfa Eichmanna je državno tožilstvo v Frankfurtu obtožilo dva njegova sodelavca pri uničenju 400.000 madžarskih Židov l. 1944. Obtoženca sta bivši podpolkovnik SS Hermann Krumey, ki ima sedaj 58 let, ter odv. Otto Hunsche, ki ima sedaj 51 let, bivši kapetan SS in svetnik pri uradu za varnost rajha.

V tem procesu bo obtoženih še devet bivših častnikov SS in policije, ki bodo morali odgovarjati za svojo dejavnost med vojno na Madžarskem. Eden od teh je trgovec multimilijonar Kurt Becher iz Bremena (o njem smo pred dnevi poročali, op. por.), proti kateremu pa preiskava še ni zaključena.

Tožilstvo v Frankfurtu je označilo transport madžarskih Židov v Auschwitz za največje klanje tretjega rajha in pri tem delu je Otto Hunsche šel celo dlje kot je sam Eichmann hotel. Hunsche je bil že lani obsojen prav v Frankfurtu na pet let ječe za sodelovanje pri poboju mnogih madžarskih Židov. Proti tej obsodbi pa sta vložili priziv tako tožilec kot obramba, toda pretekli četrtek je bila proti njemu zaradi novega procesa uvedena preiskava.

Tožilec dr. Otto Grossmann je povedal, da bo na procesu nastopilo okrog 50 prič. Povedal je nadalje, da se je l. 1944 okrog 437.000 madžarskih Židov nahajalo v getih. Od teh so jih več kot 400.000 odpeljali v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer jih je bilo okrog 300.000 pobitih takoj po prihodu.

Samo iz Švice čez 130.000 volivcev

ŽENEVA, 29. — Švicarska železniška direkcija sporoča, da bo za povratek italijanskih delavcev, ki so šli domov volit, organiziranih od danes do 5. maja okrog 160 posebnih vlakov. Po prvih podatkih je v zadnjih dneh zapustilo Švico več kot 100.000 Italijanov s 158 posebnimi vlaki, medtem ko je najmanj 30.000 ljudi potovalo z avtomobili čez gorske prelaze. Promet se je razvijal nemoteno.

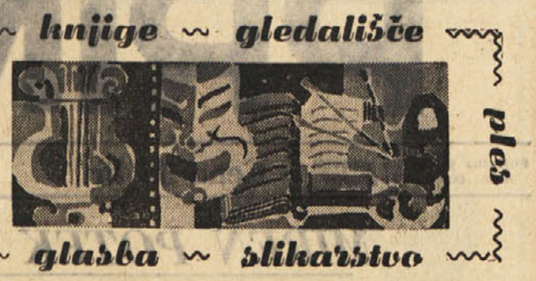

Festival «dveh svetov» brez tržaškega orkestra

Šesti festival dveh svetov v Spoletu bo letos od 20. junija do 14. julija. Začel se bo s «Traviato» v režiji Luchina Viscontija. Dirigiral bo Robert Lamarchina. Baletna skupina Marie Rambert bo nastopila z dvema različnima programoma. V originalnem jeziku bodo dajali izvleček iz Joyceovega dela «Finnegans Wake». Krstno predstavo bo doživela opera v enem dejanju «Mati» S. Hollingawoertha. Nadalje bo poleg drugih številnih prireditev tudi koncert na prostem; izvajali bodo Haendlovega Mesijo, dirigiral bo Thomas Schippers. Na festivalu bo sodeloval Siciljski simfonični orkester, zbor Akademije sv. Cecilije ter še neki rimski zbor. (Doslej je v Spoletu več let nastopal Tržaški filharmonični orkester).

Slikarji iz Veneta razstavljajo v Ankari

V petek je bila v Ankari otvoritev razstava sodobnih slikarjev iz Veneta. To je največja razstava sodobne umetnosti, ki je bila kdaj pripravljena v Ankari. Otvoritve se je udeležil tudi turški zunanji minister. Razstavljajo Gino Rossi, Pio Semeghini, Virgilio Guidi, Filippo De Pisis, Umberto Moggioli, Bruno Saetti, Giuseppe Santomaso, Emilio Vedova in številni drugi.

V Faenzi mednaroden natečaj za keramiko

Od 22. junija do 14. julija bo tudi letos v Faenzi natečaj za keramične izdelke, ki bo letos prvič tudi mednaroden. Razpisanih je več nagrad: milijon lir, 750.000, tri po 500.000, 300.000, dve po 200.000 in 100.000. Podeljene pa bodo še tri častne nagrade, zlate medalje predsednika republike, senata in Zveze italijanskih obrtniških društev. Določenih je še več denarnih nagrad za učence umetnostnih šol.

Že 19 milijonov plošč pesmi «Fantje iz Pireja»

Grški skladatelj Manos Hatzidakis, ki je l. 1961 dobil «Oscarja» za svojo pesem «Fantje iz Pireja» iz filma «Nikoli na nedeljo», je povedal, da so po vsem svetu prodali že 19 milijonov plošč s to pesmijo. Prodaja je zlasti narasla po predvajanju tega filma na festivalu v Cannesu. Obenem je potožil, da mu pripada le malenkostni odstotek izkupička za te plošče in da mu večji del pobere davkarija. Sicer ga imajo za najbolje plačanega komponista v Grčiji. Še pred tremi leti, je dejal, pa so mu v njegovem stanovanju v Atenah neprestano zapirali električni tok, ker ni imel s čim plačati zadevnih računov.

Tečaji za učenje tujih jezikov

Ne primanjkuje ustanov — ki so pravzaprav na pol potovalne agencije — ki so se specializirale s pridobivanjem klientov za razne počitniške tečaje za pouk tujih jezikov po načelu, da se najlaže naučiš tujega jezika v deželi, kjer se ta jezik govori. Čeprav je to načelo zelo relativno, pa prav gotovo nekatere teh ustanov z organiziranjem zadevnih tečajev uspevajo. Od neke take ustanove (Istituti esteri di istruzione, Via Manin 3, Milano) smo prejeli kup prospektov, iz katerih je razvidno, da ta ustanova lahko organizira jezikovne tečaje v Švici, Angliji, Franciji, Nemčiji, Avstriji in Španiji. Centrala te ustanove pa je pravzaprav v Zürichu. Iz prospektov je razvidno, da lahko tečaji trajajo od dveh do dvanajst tednov. Cene pa niso posebno nizke.

***

Izčrpana zaradi preobilnega dela Renata Tebaldi ne bo mogla sodelovati s skupino gledališča San Carlo iz Neaplja na festivalu v Edinburgu, kjer naj bi pela Adriano Lecouvreur v istoimenski operi Cilee.

Janheinz Jahn: Skozi afriška vrata

«Ko sem prvič prišel v Akro, sem vprašal zastopnika paroplovne agencije, nekega Švicarja, kako pridem na univerzo. Dejal mi je: ‚Najamete si kratkomalo taksi in se peljete v Legon.'»

«Vprašal sem ga, koliko to stane. ‚Kak funt, univerza je precej daleč.'» «Ne vozi tja noben avtobus?» sem vprašal. «Ne vem,» mi je odgovoril mož iz Švice. «Toda vi se vendar ne morete peljati z avtobusom.» «Zakaj ne?» «Ker ste Evropejec!»

In vendar se je pisec teh vrstic, kljub temu, da se Evropejec v Afriki ne more peljati v avtobusu skupaj z domačini, nemški novinar Janheinz Jahn vozil po Afriki z avtobusom. In prav tako je spal po hišah afriških domačinov, jedel hrano Afričanov, obiskoval njihove lokale in se zabaval tako kot domačini. Obiskoval je njihove šole in potoval tako kot tisti, ki so v Afriki doma. Čeprav bi kot Evropejec moral biti nekako vzvišen nad domačim prebivalstvom ali pa bi se vsaj moral družiti predvsem le z belimi ljudmi. Zato pa je lahko iz prvega vira in res neposredno spoznaval življenje Afričanov v Zahodni Afriki, se z njimi pogovarjal in razpravljal o političnih, socialnih in kulturnih problemih njihove domovine. In zato je lahko tudi o Afriki napisal knjigo, ki podaja resnično podobo te prebujajoče se dežele, vedno bolj stopajoče na mednarodno pozorišče. To knjigo Janheinza Jahna smo sedaj dobili tudi v slovenskem prevodu. Pod naslovom «Skozi afriška vrata» in s podnaslovom «Doživljaji in srečanja v Zahodni Afriki», jo je izdala založba Obzorja v Mariboru, ki je s to knjigo začela svojo novo knjižno zbirko «Križem sveta».

Knjig o tujih deželah ni nikoli preveč. Še posebno ne o Afriki. In zlasti ne o Zahodni Afriki, ki nam postaja vsak dan bližja.

Seveda so take knjige o tujih deželah močno različne. Nekatere so zgolj potopisi, več ali manj površni. Drugo skrajnost pa predstavljajo znanstvene in sistematične študije, ki pa so večkrat kabinetno delo in zato tudi bolj puste. Knjiga «Skozi afriška vrata» je nekje v sredi med tema dvema skrajnostima. V bistvu je to potopis, ker v njej avtor vendarle pripoveduje o svojih popotovanjih in osebnih vtisih s križarjenj po Zahodni Afriki. Toda ta knjiga je vendarle dosti več kot potopis. Ob osebnih vtisih namreč avtor v njej ne beleži samo svojih zunanjih vtisov, temveč ob njih živahno razpravlja o raznovrstnih vprašanjih Afrike in njenih ljudi. Tako obravnava v sistematično obdelanih poglavjih nekatera aktualna vprašanja teh dežel, na primer mnogoženstvo, vprašanje religije, šol, miselnosti afriških ljudi, tradicije in tehničnega napredka, pri čemer poskuša probleme razvozlati z basedami domačinov samih. Seveda nam z obravnavanjem teh problemov prikaže Afriko in njene ljudi v docela novi luči, ki jo zunanji vtisi osebnih doživetij še plastično dopolnjujejo. Tako je nastala knjiga, ki je na videz nekoliko konfuzna in nesistematična, ki se morda tudi ponavlja, ki pa nam vendar potem, ko jo odložimo, da plastično podobo Afrike in nekaterih njenih aktualnih problemov.

Pripoved Jahna je vseskozi živahna, nazorna, brez nepotrebnega teoretiziranja, njegove impresije pa so podane plastično, tako da je knjiga ne samo vsebinsko zanimiva, temveč tudi napisana z veliko izkušnjo in bravca pritegne. Lahko jo označimo kot eno res dobrih del s tega področja. Ker je tudi aktualna, čeprav ne ozko dnevno politična, je njen izid še toliko bolj vreden pozornosti.

Sl. Ru.

V Parizu kongres proti neonacizmu

PARIZ, 29. — Na sedežu UNESCO v Parizu je bil 24. kongres mednarodne protirasistične in protisemitske lige. Tema razprav je bila «odporniško združenje proti neonacistični internacionali». Med drugim se je zasedanja udeležila Marie-Madeleine Fourcade, predsednica akcijskega odbora odporništva, predstavniki sindikatov, Fernando Valera, minister španske begunske vlade, ter tudi delegacija svetovne ciganske skupnosti pod vodstvom svojega voditelja Vajde Voevoda.

Kongres je sprejel resolucijo, ki slovesno protestira proti umoru Juliana Grimauja. Resolucija čestita Kennedyju za njegovo energično stališče v vprašanju integracije črncev v ameriško skupnost. Nadalje opozarja mladino Francije in drugih dežel, da je borba proti nestrpnosti in sovraštvu osnova napredka. Potem poziva politične oblasti, da se uporabijo vsa obrambna in preventivna sredstva proti rasizmu, med drugim tudi po radiu in televiziji. Končno poziva odporniške organizacije proti neonacistični internacionali, da združijo svoja akcijska sredstva, tako da bo zagotovljeno dostojanstvo posamezne osebe v njeni fizični in moralni enoti.

HAVANA, 29. — Zaradi navadnih zločinov so bili ustreljeni trije Kubanci Obtoženi so bili, da so se izdajali za agente javne varnosti, da so tako izvedli vrsto ropov in tatvin.

KJER SO KLJUKASTI KRIŽI DOVOLJENI

V Los Angelesu so nacisti napadli skupino Židov

Židje so proslavljali obletnico ustanovitve Izraela - Nacisti so imeli na rokavih trakove s kljukastimi križi

LOS ANGELES, 29. — Včeraj zvečer je prišlo do incidentov med skupino Židov, ki so se zbrali, da proslavijo 15. obletnico ustanovitve Izraela, ter tolpo ameriške nacistične stranke. Do spopadov je prišlo pred dvorano, najeto za slovesnost, katere so se udeležili komik Jack Benny, pevka Kathryn Grayson in igralec Raymond Massey.

Mladi nacisti, ki so imeli vsi na rokavih trakove s kljukastimi križi, so proslavo motili s kričanjem pred samo dvorano ter z mahanjem s transparenti, na katerih so bila protisemitska gesla. Eden izmed udeležencev proslave je hotel nekomu iztrgati iz rok transparent. Tedaj so nacistu priskočili na pomoč njegovi tovariši, ki so Žida pretepli.

Policija je nastopila skupno z drugimi udeleženci proslave, ki so prihajali v dvorano, Trije agenti in štirje nacisti so se morali zateči po zdravniško pomoč.

ZAR in Indija gradita nadzvočno letalo?

KAIRO, 29. — Tednik Rosa el Youssef piše, da bosta ZAR in Indija skupaj izdelali nadzvočno letalo, ki bo sposobno doseči dvakratno hitrost zvoka. Revija navaja, da bo po pogodbi med obema državama ZAR izdelala reakcijske motorje, Indija pa trup letala.

Kardinal Koenig prispel na Poljsko

VARŠAVA, 29. — Poljska televizija je v svojem večernem dnevniku sporočila, da je na Poljsko prispel dunajski nadškof, kardinal Koenig. Na meji so ga sprejeli predstavniki državnih in cerkvenih oblasti.

Dunajskemu kardinalu je šel do meje nasproti varšavski kardinal Wyszynski. Po prihodu na Poljsko je Koenig najprej obiskal bivše nacistično koncentracijsko taborišče v Auschwitzu, nato pa se je odpeljal v Krakov, kjer bo prebil noč kot gost škofa Woytyle.

Jutri bo nadaljeval pot in v Varšavi ga pričakujejo za popoldne. Na Poljskem bo najbrž ostal do 4. maja. V petek bo obiskal jasnogorsko svetišče v Čenstohovi, znano poljsko božjo pot.

Kardinal Koenig, ki je odpotoval z Dunaja z avtomobilom, se je peljal čez Češko. Obisk označujejo kot zgolj zaseben. Kot je znano, se je Koenig 15. aprila v Budimpešti sestal s kardinalom in primasom Madžarske Mindszentyjem, ki živi kot begunec na veleposlaništvu ZDA v Budimpešti.

Velika tatvina lepotilnih sredstev

NEW YORK, 29. — Tovornjak, naložen s samimi lepotilnimi sredstvi v vrednosti 250.000 dolarjev (okrog 150 milijonov lir) so včeraj ukradli v Stanfordu v Connecticutu. Davi pa so tovornjak našli v obljudeni četrti Bronx v New Yorku, toda popolnoma izpraznjen.

Brat kraljice si od zunaj ogleduje kraljevske palače

BRUSELJ, 29. — Brat belgijske kraljice Fabiole Don Jaime De Mora Y Aragon, ki ga belgijski listi imenujejo «Fabiolo», je od zunaj kakor kak turist ogledoval kraljevsko palačo v Bruslju ter v Laekenu. V teh dveh palačah stanuje njegova sestra ter kralj Baldovin. Vstopiti in pozdraviti sestro ni mogel, ker mu je vstop v kraljevsko palačo strogo prepovedan. Belgijski dvor namreč meni, da njegovo nekorektno ponašanje ni v skladu z dostojanstvom njegove sestre kraljice.

Pred gradom v Laekenu ga je prepoznal neki orožnik, ki se je zmedel, ker ni vedel, kako naj se obnaša pred bratom kraljice Fabiole. Končno se je postavil v stav «mirno» v znak pozdrava.

V Turinu je neka nevesta takoj po poroki še v poročni obleki prišla vo lit

Ob znanem in neznanem grobu

PERONA IN GRIMAU

Pred kratkim so v Španiji na ukaz Franca usmrtili Juliana Grimauja. V Ljubljani pa so na grob španskega pesnika in borca Diega Perone stresli prgišče domače španske zemlje. Ob tej priložnosti je govoril španski borec, jugoslovanski poslanec Ivan Kreft. Po zadnji številki Naših razgledov posnemamo njegove besede.

Grob španskega pesnika in borca Diega Perona bomo danes razrahljali, da bi slovensko zemljo v kateri počiva, simbolično oplemenitili s prgiščem njegove domače španske zemlje, s katere ga je kruta, neusmiljena sila pregnala za vedno.

To prgišče zemlje so prinesli iz njegovega domačega kraja Castellon de la Plana, njegovi prijatelji, nasprotniki Francove tiranije. S prgiščem te zemlje so prinesli tudi pozdrav stotisočev in milijonov španskega ljudstva svojemu pesniku in borcu, ki je prezgodaj omahnil.

S tem simboličnim dejanjem špansko ljudstvo ponovno dokazuje, da se ni pomirilo s kruto usodo. Še bolj pa o tem priča žrtev Juliana Grimauja, 52-letnega člana centralnega komiteja španske komunistične stranke, ki je pred petimi dnevi padel zadet od fašističnih krogel. Špansko vojaško sodišče ga je obsodilo na smrt zaradi njegove politične pripadnosti in soudeležbe v državljanski vojni, druge krivde mu ni moglo in niti ni skušalo dokazati. Napredno usmerjen je bil Grimau že od svojega 16. leta; leta 1936 pa se je komaj 25 let star pridružil komunistični partiji Španije in bil oficir delavske milice in republikanske policije zapovrstjo v Madridu, Valenciji in Barceloni. Po zlomu na fronti se je skupno z republikansko vojsko umaknil v Francijo, kjer je bil med vodilnimi člani španske komunistične partije in zadnja leta tudi njenega centralnega komiteja. Lani se je na skrivaj vrnil v Španijo, kjer ga je 7. novembra zasledila Francova policija. Kljub strahovitemu mučenju v prostorih politične policije «Direction general de seguridad» Julian Grimau ni in ni mogel priznati drugega, ko da je član partije in njenega CK. 9. novembra so ga vrgli skozi okno zapora ter objavili, da je hotel napraviti samomor.

Že takrat je svetovna javnost protestirala zoper strahovito krutost Francovih fašistov. Zatem je svet vznemirila še hujša vest, da je Francova vlada sklenila obsoditi Grimauja na smrt. Nepričakovano hitro je izvršila tudi smrtno kazen, vsekakor v pričakovanju, da bo s terorjem, zapori, mučenjem in ubijanjem lahko zatrla demokratično prebujanje ljudstva. Zločin, ki so ga storili, vpije po maščevanju.

Vsake tiranije je bilo nekoč konec, tako bo tudi Francove, kajti v borbi za svobodo so le vmesni prehodi, nikoli pa ta boj ne zamre. Tudi boj španskega ljudstva, začet pred več kot 25 leti, ni zamrl. Nasprotno: od časa do časa tako močno vzplameni, da presenečeno ostrmi ves svet. Prišel bo čas, ko se bodo ljudske sile strnile v en sam mogočen val, ki bo odnesel Francovo tiranijo. S tem prepričanjem je padel Grimau in v tem prepričanju se je poslovil od nas Diego Perona.

Grimau je padel v domovini, daleč od nje pa je izčrpan od boja in preganjanja omahnil Diego Perona. Oba sta žrtvi Francove tiranije. Tako kot vpije po maščevanju Grimaujeva kri, je maščevalna tudi Peronova beseda, Peronova pesem, ki nenehno vliva španskim množicam pogum in vztrajnost v boju s tiranijo.

Večina njegovih pesmi je posvečena Španiji: «La Espana de hoy», «No ves americano?», «Mi tierra, mi hermano y tu», «Los jardines de Castellon», «De monte a monte, de rio a rio, de mar a mar»... in nešteto drugih pesnitev so prenašale ilegalne radijske postaje španskih republikancev. Peronova pesem prodira v tiste globine španske zemlje, kjer se kuje svoboda. Smrt ga je pokosila prav tedaj, ko je pripravljal izdajo svojih pesmi. Morda bi že izšle, če ga ne bi tako navdušila poezija malega slovenskega naroda, med katerega ga je pripeljala njegova križeva pot. Prešeren s svojimi soneti, tako sorodnimi duši španskega pesnika, Župančič s svojo «Dumo», Kosovel, pesnik kraševitih tal tako podobnih Montseratu, in drugi slovenski pesniki, ki so prehodili trpljenja polno pot s svojim ljudstvom, so mu bili neskončno blizu. Želel je, da bi jih spoznala špansko govoreča ljudstva, hotel je, da bi slovenska pesem prodrla med špansko govoreči svet. Tudi tu ga je prehitela smrt. Prav ko je pripravljal antologijo slovenske poezije, je omahnil v neskončnost.

Toda tudi delo, ki ga je opravil, ni zaman. Prišel bo čas, ko bo obrodilo sadove.

Rodil se je v stoletju, ki je dalo Španiji Miguela Unamuno, Valle Inclana, Machado, Lorco, Albertija in še nešteto drugih svetovno znanih imen.

Njegovo rojstno mesto je Cieza, vendar je večino svojega življenja preživel v Castellonu de la Plana, po katerem je prevzel tudi svoje pesniško ime «Die de la Plana».

Studiral je v Madridu, kjer je aktivno sodeloval v literarnih krožkih. Leta 1927 je bil pod diktaturo Prima de Rivere pregnan v Španско Gvinejo, to pa zaradi aktivnega sodelovanja pri organiziranju sindikata državnih uslužbencev. (Tedaj so bili namreč sindikati prepovedani.) V Togoju (Španska Gvineja) so se rodile njegove prve pomembnejše pesmi o črncih, skoraj sužnjih, ki so mu bili prijatelji. Na kontinent se je smel vrniti šele ob razglasitvi republike (l. 1931). Vstopil je v kompartijo Španije in bil nato do smrti njen član. Ko se je vrnil v Španijo, se je nastanil v Castellonu in postal tam direktor pokrajinskega gledališča, hkrati pa tudi direktor radijske postaje. Leta 1936 je bil izvoljen za župana Castellona in bil na tem položaju, dokler ga niso aretirali. Iz ječe je pobegnil ob pomoči nekaterih svojih prijateljev. Medtem ko ga je neka francoska ladja peljala v Oran, so v ječi streljali njegove tovariše. Potem taborišče, bolezen, lakota. Siedila je pot v Sovjetsko zvezo, deset let po drugi svetovni vojni pa v Jugoslavijo.

Med državljansko vojno v Španiji se ni dosti posvečal poeziji. Razen nekaterih pesmi, ki so kazneje ponarodele, je spesnil le pesem o Guernici, o obrambi Madrida in bombardiranju Castellona. Le-te so ostale v Španiji.

Aktivno se je začel uveljavljati na literarnem področju šele po drugi svetovni vojni. Njegove pesmi je objavljal ilegalni španski republikanski tisk, južnoameriški časopisi (El Siglo) v Čilu, «Espana y la paz» v Mehiki itd. Nešteto njegovih pesmi je prenašal tudi sovjetski državni radio.

Zato je tudi Peronova smrt močno odjeknila povsod v svetu, posebno pa v njegovi Španiji in domačem mestu Castellonu de la Plana, od koder so njegovi prijatelji prinesli žaro s prgiščem domače zemlje. Na njegovem grobu je danes komemoracija, ker je naša zemlja svobodna, Grimaujev grob pa bo neznan, dokler bo trajala Francova tiranija. Sodimo, da smo ravnali v duhu Peronove komunistične in humanistične tradicije, ko smo se ob njegovem grobu spomnili tudi Grimauja, velike žrtve, ki je padla za svobodo španskega ljudstva.

Slava Grimauju in Peroni!

IVAN KREFT

Zopet atentat v železniški garderobi — to pot v Milanu. Zaradi eksplozij je razneslo na stotine kovčkov, torb in zavojev

Pod porušeno hišo deset oseb mrtvih

BUENOS AIRES, 29. — Včeraj se je zrušila osemnadstropna hiša. Pod ruševinami je našlo smrt deset oseb.

Hiša še ni bila končana in v osmem nadstropju je bil nastanjen paznik Fagundo Gonzalez s svojo družino ter nekim triletnim otrokom, ki je bil začasno pri tej družini. Nekega pijanca, ki je spal v veži zgradbe, je smrti rešila policija, ki ga je malo pred porušenjem pregnala iz hiše.

Ljudje, ki so šli mimo, so opazili nevarnost, ker se je hiša nagnila in začeli so vpiti. Gonzalez ni vedel, za kaj gre in je pritekel iz svojega stanovanja do vrat hiše. Ko je opazil nevarnost, se je spet pognal v hišo, da bi rešil družino. Bilo pa je prepozno, kajti nekaj trenutkov pozneje se je hiša zrušila. Policija, ki je še pred tem pritekla, ker so ljudje vpili, je morala s silo spraviti iz hiše omenjenega pijanca, ki je ves čas ponavljal, da je dobil dovoljenje, da lahko tam spi.

PARIZ, 29. — Danes se je v Parizu pričelo zasedanje izvršnega sveta UNESCO, ki se bo zaključilo 17. maja. Na dnevnem redu so štiri glavne točke: načrt za šolstvo, predvsem v Afriki; novi vidiki znanstvenega programa UNESCO; posebna pomoč afriškim državam na področju vzgoje; ohranitev templjev v Abu-Simbelu.

Na nogometnem igrišču v Neaplju, kjer je gostovala Modena. Množica, ki je vdrla na igrišče, je podrla vrata, da bi posamezne kose uporabila za pretep. Razvnetim južnjakom očitno ni bilo prav, da so gostje vodili že z 2:0

RAZPOLOŽENJE V SENCI RUMENOČRNIH SIGNALOV

Dansko kmetijstvo v iskanju novih tržišč

Ko izgubi Zahodno Nemčijo in Italijo, kam bo s svojim pridelkom, ki ji zagotavlja nakup surovin za industrijo?

KOPENHAGEN, aprila. — Bronasti kip deklice, ki upira svoj pogled na morje sedi na skali in čaka ladje, ki plujejo v kopenhagensko pristanišče, je prvi pozdrav onim, ki prihajajo v deželo gostoljubnih in prijaznih Dancev z morja, z morske strani. One pa, ki prihajajo na Dansko in v njeno prestolnico po cestah s kopna, pa pozdravljajo okrogli rumeni napisi. Na gornji polovici teh je obris vojaškega tovornega avtomobila, na spodnjem pa vidimo črne obrise tanka. Na teh napisih so označene povrh še največje dovoljene brzine.

Na takšne napise in oznake naletimo tudi po Zahodni Nemčiji, kot tudi po drugih deželah, koder so razporejene sile atlantske zveze, toda ti napisi še posebno bodejo v oči tod, v teh prijaznih naseljih, koder so tako lepo posejane iz opeke zidane lične hiše.

V dobi med 1914. in 1918. letom, torej v času prve svetovne vojne, je Danski, podobno kot drugim skandinavskim deželam, uspelo izogniti se vojnemu viharju. Med drugo svetovno vojno pa je lepa Danska postala že v samem začetku vojne, že leta 1940, plen nacističnega napapa. Danci, točneje oni, ki so v njihovem imenu vodili državo, so iz tega izvlekli določene zaključke, da si sami ne morejo zajamčiti varnosti. In tako je leta 1949 stopila v atlantsko zvezo, toda šele potem, ko so ostali brezuspešni vsi poizkusi, da bi skupno z Norveško in Švedsko ustanovili regionalno obrambno zvezo skandinavskih držav.

Za omenjena dva simbola — bronasti kip mladenke in rumeno-črni napisi ob cestah, od katerih prvi označuje zveze Danske z vsemi morji in deželami sveta, drugi pa veže Dansko v tesen okvir določenega bloka — je povezano tudi vprašanje, ki posebno v zadnjih tednih in mesecih zaskrbljuje vso Dansko, vse njeno prebivalstvo, ne glede na položaj posameznika. Vprašanje je, kaj bodo Danci v bližnji bodočnosti počeli s svojim maslom, s svojo živino, z zajci in z vsem onim, kar jim da bogato kmetijstvo, ki, kljub močni in moderni industriji, še vedno predstavlja temelj njihovega gospodarstva. Umetne carinske in druge bariere skupnega tržišča dobesedno razpolavljajo tradicionalna izvozna področja te dežele, ki je v pretežni meri orientirana na zunanjetrgovinsko izmenjavo. Skoraj polovica kmetijskega izvoza, ona polovica, ki gre sedaj na tržišča Zahodne Nemčije in Italije, prihaja v nevarnost v trenutku, ko ti dve deželi, skupno z ostalimi članicami «šestorice», uvedeta protekcionistični režim za poljedelske artikle. Za sedaj ostaja Velika Britanija, ki kupuje nad polovico izvoženih danskih agrarnih pridelkov. Toda, če bi ostalo samo na tem, če se ne bi našlo nadomestilo za izgubo drugih dveh tržišč, bi se Danska znašla v težkem položaju. To pa predvsem zato, ker bi ne mogla kupovati v tujini tega, kar ji je potrebno.

Na Danskem je industrija v novejši dobi povsem spremenila izključno agrarni značaj dežele in daje danes okoli polovico vrednosti celotnega danskega izvoza, ki je s približno 400 dolarji na posameznega prebivalca na leto eden največjih na svetu. Toda ta mlada hkrati pa močna industrija sama zase ne more živeti. Od vseh ladij, ki jih poganjajo po vseh morjih sveta Dieslovi motorji, je baje vsaka tretja opremljena z Dieslovim motorjem, ki je bil izdelan na Danskem ali kje druge ,toda po danski licenci. Približno enako velja tudi za industrijske naprave v tovarnah, ki predelujejo mleko in meso ter nekatere druge artikle. Danska strojna industrija se je namreč še posebno specializirala. Če velja ono o ladijskih Dieslovih motorjih in o industrijskih napravah za predelavo mleka in mesa, velja tudi ugotovitev, da so vsi ti motorji in vsi ti stroji, izdelani skoraj izključno iz surovin, ki jih mora Danska uvažati. Danska namreč uvaža jeklo, premog, baker, les, nafto in večino električne energije.

Onega dne, pravijo, ko je v Bruslju dokončno propadla možnost za nagel vstop Velike Britanije v skupno tržišče, ni bilo nikjer, celo v Londonu, vzdušje tako moreče, kot je bilo v prestolnici Danske. V Kopenhagnu so namreč računali že kot z dejstvom, da se bosta obe polovici tradicionalnega danskega tržišča za poljedelske pridelke spojili v eno samo skupno tržišče in da bo za Dansko, potem ko bo tudi sama stopila v to mednarodno telo, problem rešen....

Obstaja zato na Danskem mnenje, ki se v zadnjem času vedno bolj krepi, da bi iz težav, ki izhajajo iz enostranske zunanjetrgovinske orientacije, ne bilo treba iskati pot edinole v še bolj izključnem povezovanju. Če je Evropa «sita» — pod čimer se podrazumeva umetno ustvarjena situacija samo v enem delu Evrope —, kaj ni drugih potrošnikov, ki bi jim danski viški prav prišli ali ni drugih potrošnikov, ki bi jim danske izkušnje in danska pomoč v razvoju poljedelstva in industrije bile dobrodošle?

Seveda to vprašanje načenja še vrsto vprašanj, ki so s prejšnjim povezana, ki pa jih nobena dežela ne more rešiti sama, za katera pa se morejo najti rešitve na široki vsekakor širši mednarodni osnovi. Kopenhagen pomeni — trgovska luka in nastal je pred 800 leti. Nastal pa je kot pristanišče, ki je odprto vsemu svetu in Danci so tembolje živeli, čim več je bilo tujih zastav na ladjah, ki jih je bronasta deklica pozdravila ob vhodu v mesto z morske strani. **V. K.**

Pomladno prebujanje v Saležu

(Foto M. Magajna)

ŠE ENKRAT JE BILO TREBA ZGODOVINO NEKOLIKO POPRAVITI...

Britanski arheolog odkril in odkopal «Trojo iz kamene dobe»

Dolgo potovanje južno od turške prestolnice «Sumljivi» dvojni grič - Zidovi s freskami, ki so stare 8500 let - Hiše brez oken in vrat, toda iz opeke

O Homerjevi Troji so napisane dolge in temeljite študije. Sam Homerjev opis bi zadostoval, da bi mesto poznali do podrobnosti in vendar se še vedno postavlja obstoj Homerjeve Troje v dvom, češ da je to mesto bilo plod njegove fantazije, dočim drugi zatrjujejo, da je bil Homer le kronist tedanjih dejanskih dogodkov in da predstavljajo staro Trojo ruševine, ki so jih odkopali že konec prejšnjega stoletja. Vse bolj pomembno pa je odkritje, ki je prišlo na dan v razmeroma bližnji dobi. Gre za izredno pomembno odkritje, saj bi Homerjeva Troja bila tako rekoč moderno mesto v primerjavi s «Trojo iz kamene dobe», o kateri bomo spregovorili.

Neki Britanec je prevozil na kolesu vso valovito ravan Kony, ki se skozi 300 km razteza južno od turške prestolnice Ankare. Med svojim potovanjem se je Anglež ustavljal ob vsakem gričku, dolgo motril obliko grča, ga meril in premerjal ter si sproti zapisoval vsak podatek. Ta 300 km dolga tura se je močno zavlekla, kajti v beležnici čudnega «turista» so bili podatki kar 200 «sumljivih» gričkov. Ko je zbral vse te podatke, je «turist» izginil, toda ne za dolgo.

Čez tri leta se je «turist» vrnil in tedaj so se domačini seznanili z angleškim arheologom Jamesom Mellaartom, ki je tri leta proučeval svoje beležke in nato izbral tisti griček, ki se mu je zdel najbolj «sumljiv». Ustavil se je pred neznatnim, komaj 17 metrov visokim in 500 metrov dolgim dvojnim gričkom, ki je na turških specialkah zabeležen pod imenom Catal Huyuk. Tokrat se je pred tem gričkom britanski «turist» Mellaart ustavil kot arheolog in celo načelnik znanstvene odprave. Komaj dva meseca je pet arheologov in 35 turških delavcev prekopavalo zemljo na zahodni strani grička. Proti vsakemu pričakovanju je arheolog imel srečo. Mnogi arheologi proučujejo zgodovino, konfiguracijo terena in vse mogoče druge elemente in nato dolgo kopljejo in prekopavajo in na koncu ugotovijo, da so se zmotili. Britanski arheolog pa je po nepolnih dveh mesecih že odkril mesto, ki so mu nadeli ime — Troja iz kamene dobe. Podobno kot Heinrick Schliemann, ki je preteklega stoletja odkril Homerjevo Trojo — za katero nekateri pravijo, da ni prava — je tudi Mellaart naletel na več slojev ruševin. Bili so to ostanki naselij, ki so jih gradili ljudje še iz kamene dobe in to naselij, ki so jih davni prebivalci gradili drugo nad drugim in vedno znova, ker je prejšnje ali požar ali kaka druga nesreča uničila.

«Rezultati odkopavanj so prekoračili tudi najbolj drzna pričakovanja», je ves navdušen izjavil Mellaart. Povsem upravičeno je bilo njegovo navdušenje, kajti s svojimi sodelavci je odkril eno najstarejših mest na svetu. Po njegovih računih gre za mesto, ki je staro 8.500 let.

Griček Catal Huyuk je pod vrhnjimi plastmi zemlje kril ruševine starih naselij in na njih najstarejše stenske freske, najstarejše tkanine ter ostanke, ki nakazujejo, da so prebivalci teh naselij že imeli svojo vero.

«Po dveh obdobjih odkopavanja — je pisal pred kratkim britanski raziskovalec, — je jasno, da se pod gričkom ne krijejo ostanki le neke velike ali celo zelo velike vasi, pač pa ostanki mesta z razvitim gospodarstvom, socialno ureditvijo, specializiranim obrtništvom, razvito religijo in bogato umetnostjo.»

«Čeprav — nadaljuje Mellaart — ti ljudje še niso znali pisati in niso imeli ert, so imeli vse pogoje, ki jih običajno smatramo za pogoje ali elemente neke civilizacije.

Se leta 1949 se je tretje stoletje pred našim štetjem smatralo za najstarejše zgodovinsko obdobje, o katerem obstajajo sledovi civilizacij odnosno civiliziranih ljudi. Pred to dobo — se je mislilo — so živela le nomadska lovska in pastirska ljudstva, ki so se premikala ali tavala po stepah in gozdovih in v najboljšem primeru puščala za seboj le nekaj risb na stenah jam.

Ameriški zakonski par Robert in Linda Braidwood je v letih med 1948. in 1950. izkopal v Iraku naselje Jarmo iz kamene dobe, za katero so smatrali, da je bilo zgrajeno tam nekje okoli 6.500 let pred našim štetjem. Leta 1950 in v naslednjih letih je angleška arheologinja Kathleen Kenyon odkrila v bližini Jerihe v dolini Jordana približno prav tako stare ruševine nekega naselja, ki je bilo obdano z zidovi in jarki, kar pomeni, da je šlo že za organizirano naselje. Toda Mellaart je pod dvojnim gričkom Catal Huyuk odkril mesto, ki ni bilo le tri do štirikrat večje od stare Jerihe, pač pa tudi 2.000 let starejše. Poleg tega je britanski arheolog odkopal ostanke na osnovi katerih se da točno določiti način življenja ljudstva, ki je živelo pred 8.5000 leti.

Graditelji iz kamene dobe, ki so v Catal Huyuk zgradili več naselij drugo za drugim, so svoje hiše obmetali z ometom na zunanji strani, svoje domove so tudi pleskali od zunaj in znotraj. Hiše so gradili iz ilovnate opeke, kar je prav tako znak civilizacije. Potemtakem so oni živeli že civilizirano življenje v dobi, ko so davni, davni prebivalci Evrope živeli še v primitivnih kolibah, podobnih šotorom.

Hiše v tem starem mestecu niso imele vrat. Prebivalci so vanje hodili skozi luknjo na krovu, seveda s pomočjo lestev. Niti v posameznih hišah ni bilo vrat, pač pa so bili posamezni prostori povezani med seboj z luknjami v stenah. Svetloba in zrak sta prihajala v domove skozi majhne reže pod ravno streho. V vsaki hiši je bila dnevna soba ter nekaj manjših prostorov. Oprema je bila sestavljena iz kamnitih klopi, zidanega ognjišča, nekoliko višja «ploščad», ki jo je Mellaart imenoval «divan», pa je verjetno služila za posteljo, za domače delo ali tudi kot klop.

Ostanki so arheologom pokazali tudi način življenja v tem starem mestu. Prebivalci «Troje iz kamene dobe» so že gojili domače živali in obdelovali polja.

Prebivalci «Troje iz kamene dobe» so verovali v posmrtno življenje. Kosti pokojnikov so pokopavali pod «divanom». Morda zato, da bi duh pokojnika «varoval» dom.

Imeli so tudi svetišče, ki ga je krasila ogromna stilizirana — glava bika. Morda pa je največje odkritje, ki je Mellaarta upravičeno najbolj navdušilo to, da so v tem starem mestecu odkrili tudi — stensko slikarijo, torej freske.

«Spodnjih doslej še ne odkritih deset metrov griča — pravi Mellaart, — nam bo verjetno prineslo še mnogo večja presenečenja».

Popularna jugoslovanska pevka Lola Novaković bo v kratkem odpotovala na Japonsko, kjer bo v prestolnici «dežele vzhajajočega sonca» imela nekaj koncertov.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

SILVIO PAGAN v «Rossoni»

Bo menda že dve leti, odkar je Silvio Pagan zadnjič razstavljal v Trstu. Med tem je mnogo razstavljal po Italiji, kar se tudi pozna po raznoterosti pokrajin sedanje razstave, ki jo Pagan prireja v Rossonijevi galeriji. Tam nam tokrat predstavlja tudi risbe in monotipije odličnih kakovosti ki so za nas prijetna novost. Tri črnobele risbe srednjeveškega mesteca Montagnane se stilno sicer nekoliko ločijo od ostalih štirih obmorskih risb Trsta in Sardinije. Vendar pa posedujejo vse te risbe izredno čistočo in mehkobo ozračja, ki ju Pagan ustvarja s prepričljivim lomljenjem črt obrisov in rahlim senčenjem v nasprotju z močnimi črninami. Nežnost in trdnost se v njih povezujeta in stopnjujeta do viška, posebno v risbi slikovite Katinarske uličice.

Paganova risarska disciplina prehaja tudi v njegove monotipije pokrajin in cvetja, v katerih z izostrenim očesom za učinek belin posnema nanešeno barvo vedno na pravem mestu. To ni tako lahko, ker je Pagan živahen kolorist in rad zajema barvno bogastvo v celoti ter se brez pridržka predaja mavričasti opojnosti svoje palete. In to posebno v olju. Vsak umetnik pač zrcali v slikah svoj temperament, ki je pri Paganu razgiban in vedno vzvalovan, a pri tem čist kot dalmatinsko morje v njegovi mladosti.

Znaten napredek in osebnejši slikarski izraz opažamo v Paganovih oljih. V njih se slikarjev nekdaj bolj konvencionalni impresionizem sedaj sodobneje prenavlja. Sprememba je vidna v barvah kot tudi v načinu izdelave slik. Le-te so v barvnih plasteh gosteje izslikane in sedanja igra lopatice je postajala mnogo drznejša, kot so to bile nekoč Paganove poteze. Čeprav so nam pokrajine okrog Boljunca in Steverjana bližnje po njih obrazu, pa se ne moremo ogniti čaru izredno bleščečih samot Sardinije, kot enako na barvnim simfonijam treh pogledov v akvariju s pestrimi eksotičnimi ribicami.

MILKO BAMBIČ

KRLEŽA IN JUGOSLOVANSKA ENCIKLOPEDIJA

Epohalno delo ki ostane

Zamisel se je rodila v pisateljevi glavi ob priliki razstave «Srednjeveške jugoslovanske umetnosti» l. 1950 v Parizu - Nad tri tisoč sodelavcev - Odločilni prispevek Miroslava Krleže

V Zagrebu že celih deset let teče iz starinske, rumenkasto obarvane zgradbe na Strossmayerjevem trgu pravcata reka debelih zvezkov, s katerimi, lahko rečemo, kot s pomočjo debelih, dragocenih opek danes v Jugoslaviji grade nadaljnje trdne temelje svoje nezadržno razvijajoče ter venomer izpopolnjujoče se nacionalne kulture. Nanje naletimo danes tako v kabinetih učenjakov kot v javnih knjižnicah, v delovnih sobah javnih in umetniških delavcev, v uradih funkcionarjev in na uredniških mizah častnikarskih redakcij. To so črno-zeleni in opečnato-sivi zvezki Jugoslovanske enciklopedije in Enciklopedije leksikografskega zavoda, nadalje modri zvezki Pomorske enciklopedije, Atlas sveta in še vrsta del, ki jih je bil izdal Leksikografski zavod FSRJ. Vsa ta dela bodo zvesti in koristni prijatelji vsem, ki v svojem umskem delu potrebujejo kakršno si bodi informacijo, podatek ali pojasnilo o katerem si bodi vprašanju, oziroma področju človekove umske dejavnosti.

Pred kratkim smo v našem časopisu poročali o sedemdesetletnici velikega jugoslovanskega pisatelja Miroslava Krleže, A pri tem smo omenili — kolikor pač to dovoljuje skromna stran dnevnika — nekaj najpomembnejših del iz njegovega življenjskega ustvarjanja. Seveda samo v glavnih obrisih, ker je v enem samem članku domala nemogoče strniti ogromno razsežnost materiala, ki predstavlja življenjsko stvaritev tega velikana jugoslovanskega leposlovja. Ob tej priliki pa bi hoteli omeniti njegovo posebno zaslugo in doprinos v zvezi z ogromnim delom, ki si ga je prevzel Leksikografski zavod FSRJ v zvezi z že zgoraj omenjenimi deli Jugoslovanske ter ostalih enciklopedij.

Zamisel, da bi se tiskala ne samo splošna, marveč obenem tudi posebna jugoslovanska enciklopedija, ki bi zajela «vse zgodovinsko, kulturno in politično dogajanje» narodov Jugoslavije, oziroma vse, kar se je na jugoslovanskem področju v teku zgodovinskega dogajanja izrazilo bistvenega in najvažnejšega, se je v bolj izraziti obliki pojavila l. 1950. Bilo je to ob priliki Krleževega bivanja v Parizu. V tem času je tu, natančneje v palači Chaillot, bila razstava «Srednjeveške jugoslovanske umetnosti», ki je bila prava senzacija za zahodni kulturni svet. Vse, kar so si tu obiskovalci lahko ogledali, je bilo tako novo in svež, tako polno neke docela nepoznane umetniške ustvarjalne moči, da je Zahod ob tem odkritju ostal povsem presenečen.

Kot tenkočuten opazovalec Krleža nikakor ni mogel mimo dejstva in ugotovitve, kako malo je o vsem tem Zahod obveščen, hkrati pa je v svojih razgovorih z raznimi evropskimi kulturnimi delavci, umetniki in učenjaki prišel do spoznanja, kako velika je tudi potreba, da se ta nepoznani svet odkrije svetu takšen, kakršen v resnici je.

Prvega oktobra 1950 je zvezna jugoslovanska vlada s posebnim odlokom ustanovila Leksikografski zavod FLRJ, na čelu z Miroslavom Krležo. Začel se je s tem podvig brez primere v kulturni zgodovini Jugoslavije. Poleg Jugoslovanske enciklopedije so potrebe nalagale tudi dolžnost, da se sestavi neka splošna in še vrsta strokovnih enciklopedij. Delo je moralo potekati istočasno. Sodelavci so se morali spoprijemati s številnimi težavami v svojem stremljenju, da bi znanstveno kar najpopolneje izgradili most med preteklostjo in sedanjostjo ter bodočnostjo, pri čemer so na marsikaterem področju in v zvezi z marsikaterim zgodovinskim, političnim ali kulturnim pojmom, oziroma dogodkom, morali docela znova začeti z znanstveno-raziskovalnim delom. Predvojni poizkusi v zvezi s sestavo ustrezne enciklopedije niso mogli služiti ne samo kot vzor, marveč niti ne kot vir podatkov in dejstev. Znanstveni sodelavci in pa Krleža so praktično morali svoje delo začeti od osnove, se pravi z zbiranjem virov ter temeljne dokumentacije po vseh mogočih domačih in tujih publikacijah, bibliotekah itd.

Danes, po nepolnih desetih letih, je bilo izdanih že pet zvezkov (od osmih) Jugoslovanske enciklopedije, in to v 30.000 izvodih, dalje šest zvezkov (od skupnih sedem) Enciklopedije Leksikografskega zavoda v 45.000 izvodih. K tem je treba prišteti še sedem zvezkov (od skupnih deset) Medicinske enciklopedije v 40.000 izvodih, po en zvezek Glasbene in Gozdarske enciklopedije nadalje sedem zvezkov (od skupnih osem) Pomorske enciklopedije v 10.000 izvodih. V tisku se nahaja že prvi od osmih zvezkov Tehnične enciklopedije v 25.000 izvodih, objavljen pa je že, in sicer v 60.000 izvodih, Atlas sveta, za katerega pripravljajo že drugo izdajo v 30.000 izvodih. V pripravi je še leksikon v enem zvezku, ki bo vseboval enciklopedijski in slovarski del, kakor tudi nova izdaja Splošne enciklopedije.

Že samo ti podatki govore o velikanskem obsegu ne samo založniške dejavnosti kot takšne temveč tudi o zanimanju, ki za ta dela obstaja, v kolikor so bile vse doslejšnje izdaje praktično že razprodane. Tiskanih je že tudi bilo od 25 zvezkov «Bibliografije razprav, člankov in književnih prilog», v katerih bo vsebovano vse, kar je bilo doslej v jugoslovanskem periodičnem tisku objavljeno od konca XVIII. stoletja do l. 1945.

Kot vidimo, v zvezi z že objavljenimi deli, oziroma zvezki ni več tako daleč dan, ko bo to zares velikansko delo postalo zaokrožena celota in si bodo tako jugoslovanski ljudje v pičlih 15 letih (od l. 1950) ustvarili tisto prepotrebno enciklopedijsko osnovo, ki bo predstavljala najdragocenejši doprinos nadaljnjemu razvoju jugoslovanske znanosti in kulture.

Tega uspeha si ne moremo zamisliti brez Krleže. Njegovo ime njegov ugled in avtoriteta, njegova sposobnost, da angažira in navduši za delo ljudi, vse to je pripomoglo, da je v tem ogromnem in epohalnem delu sodelovalo nad tri tisoč znanstvenih delavcev, in to v času, ko je teh

(Nadaljevanje na 6. strani)

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) S svojo izpopolnjeno organizacijo boste najlepše zavrli vse načrte svojih nasprotnikov. Bodite diplomatični in ne dregajte preveč v občutljivost svojih sodelavcev. Zdravje odlično.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Dober prijatelj vas bo spodbudil k boljši dejavnosti. Pri načrtovanju svoje bodočnosti, upoštevajte nasvete drage osebe. Zdravje izvrstno.

DVOJCKA (od 21.5. do 22.6.) Vaši napori bodo poplačani z dobrim uspehom. Storite nekaj za pomirjenje družinske napetosti. Zdravje dobro.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Nejasna situacija predstavlja precejšnjo nevarnost. Krotite svojo naglo jezo in neutemeljeno ljubosumnost. Nadzorujte zdravje.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ukrepajte premišljeno in ne sprejemajte odgovornosti, ki niso vaše. Ganjeni boste od hvaležnosti družinskega člana. Zdravje brez motenj.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Imeli boste polna pooblastila za rešitev vprašanja, ki vas izredno zanima. Morebitne spremembe v vašem načrtu. Zdravje prav dobro.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Nikakor ne sprejmite novih odgovornosti brez ustreznih pogojev. Drobne žrtve so nujno potrebne za uveljavitev družinskega miru. Zdravje občutljivo.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Dan je najbolj primeren za delo onih, ki se ukvarjajo z znanostjo. Česar ne morete doseči s srečo, vam bo zagotovljeno s pomočjo vaše volje. Zdravje prav dobro.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Dobro premislite, preden posežete v neko diskusijo s svojim družabnikom. Ne bodite popustljivi do neutemeljenih zahtev ljubljene osebe. Zdravje zelo ugodno.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Če ne boste posegli po ustreznih ukrepih, bo prišlo do razbitja odnosov z vašimi sodelavci. V splošnem bo dan zelo ugoden. Zdravje umirjeno.

VODNAR (od 20.1. do 19.2.) Uporabili boste svoje najboljše zmožnosti, da bi prebrodili težavno situacijo. S pretirano zadržanostjo bi utegnili zbuditi občutek neiskrenosti. Zdravje dobro.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Dan je primeren za vzpostavitev koristnih zvez z vplivnimi osebami. Različnost mnenj med prijatelji. Zdravje brez motenj.

RADIO VELIKA

TOREK, 30. APRILA 1963

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slovenskih pesmi; 11.45 Lahka glasba; 12.00 Pomenek s poslušalkami; 12.30 Iz glasbenih sporedov; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Igrajo «Musici del Friuli»; 17.20 Lahka glasba; 18.00 Italijanščina po radiu; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Iz del dunajskih klasikov; 19.10 Pisani balončki; nato Izbor domačih in tujih motivov; 20.00 Šport; 20.30 Johnny Douglas, Ralph Sharon in Henry Salvador; 21.00 Giacomo Leopardi: Moralni spisi; 21.30 Koncert sopranistke Paulizze in baritonista Giombija; 22.00 «David Livingstone, ob 150-letnici rojstva», 22.15 Ples v blue jeans; 23.00 Trio Dave Brubeck.

Trst

13.15 Kot juke box; 13.40 Pianist Gianni Safred.

Koper

6.00 Prenos RL; 6.15 Jutranja glasba; 7.00 Prenos RL; 7.15 Glasba za dobro jutro; 11.00 Otroški kotiček; 11.30 Jug. narodne pesmi in plesi; 12.00 in 12.50 Glasba po željah; 13.40 Orkestri in ansambli; 14.00 Zabavne popevke; 14.30 Sola in življenje; 14.50 Borodin: «V stepah Srednje Azije»; 15.30 Pesmi dela; 16.00 Poslušajmo jih skupaj; 16.30 Tretja stran; 16.45 Operni koncert; 17.40 Glasbene sanje in želje; 18.00 Prenos RL; 19.00 Poje Johnny Dorelli; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih; 8.20 Jutranja glasba; 9.05 Lahka glasba; 9.50 Operna antologija; 10.30 Program za najmlajše; 11.30 Koncert; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.15 Likovna umetnost; 15.30 Nove plošče; 15.45 Ital. pesmi in plesi; 16.00 Program za najmlajše; 16.30 Komorna glasba s plošč; 17.25 Parada orkestrov; 18.15 Pianist Emil Gilels; 20.25 Glasbena fantazija; 21.15 Doris Day in Pat Boone; 21.40 Literarna oddaja; 22.15 Plesna glasba.

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.35 Poje Germana Caroli; 9.00 Ital. popevke; 9.35 Pisan program; 10.35 Za glasove in orkestre; 11.00 Vesela glasba; 14.00 Pevci; 14.45 Plošče; 15.00 Skladbe za godala; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 16.35 Ugajajo mladim; 16.50 Ital. narodne pesmi; 17.00 Filmska glasba; 17.35 Mala enciklopedija; 17.45 Vaš juke box; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 20.35 Glasbeno nagradno tekmovanje; 21.45 Večerna glasba.

III. program

18.30 Gospodarska rubrika; 18.40 Tuji periodični tisk; 19.00 Frescobaldijeve skladbe; 19.15 Bolgarsko slovstvo; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Na programu Honegger; 21.20 Mahlerjeva Simfonija št. 5; 22.20 Literarna oddaja; 22.45 Glasba danes.

Slovenija

4.00 Dobro jutro! 8.05 Plesi in dueti; 8.45 Glasbena medigra; 8.55 Radijska šola; 9.25 Prvomajski pozdravi; 10.15 Violinist Igor Ozim; 10.40 Rapid speech; 10.55 Vsak dan nova popevka; 11.00 Pozor, nimaš prednosti!; 12.05 Kmetijski nasveti; 12.15 Slovenske narodne pesmi; 12.30 Poskočne in vedre; 13.15 Obvestila; 13.30 Arije iz znanih Mozartovih oper; 14.05 Radijska šola; 14.35 Glasbeno darilo za 1. maj; 15.15 Domači ansambli; 15.30 Sadovi dela; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 L. M. Škerjanc: Svečana uvertura, D. Švara: Roška balada, M. Kozina: Sonatina in C, R. Savin: Orkestralni uvod k operi Matija Gubec; 17.50 Kvintet Jožeta Kampiča; 18.00 Aktualnosti; 18.10 Prvomajska glasba; 18.25 Zabavni orkestri; 18.45 Priprave za praznovanje 1. maja; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Godba pomladi; 20.45 Prazniku naproti; 22.15 Studio Ljubljana; 23.05 Glasba za ples.

Ital. televizija

17.30 Program za najmlajše; 19.00 Dnevnik; 19.15 Slikarstvo, kiparstvo in arhitektura; 20.15 Šport; 20.30 Dnevnik; 21.05 Film «Prvi greh»; 22.25 Pesniki v svoji dobi; 23.00 Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.05 Dnevnik; 21.15 Ob mednarodnem obrtniškem sejmu v Firenci; 22.10 Gil Cuppini in «Vocal Mix»; 22.45 Na pragu znanosti; 23.05 Šport.

Jug. televizija

18.15 Poročila; 18.20 «Igračke na cestah» — prenos otroške igrice; 19.30 Scenski prikaz poezije; 20.00 TV dnevnik; 20.45 Muzej voščenih lutk — humoristična oddaja; 21.30 Mehika v pesmi.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 20.3, najnižja 12.9, ob 19. uri 18.2, vlage 44 odst., zračni tlak 1016.1, nebo 2/10 pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 13.8.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 30. aprila
Katarina
Sonce vzide ob 4.57 in zatone ob 19.09. Dolžina dneva 14.12. Luna vzide ob 10.46 in zatone ob 1.21
Jutri, SREDA, 1. maja
Praznik dela

ZAGOTOVLJENA JE IZVOLITEV SAMO V. VIDALIJA V SENAT

Izidi volitev za senat na tržaškem področju dokazujejo okrepitev levice in levega centra

Občutno nazadovanje fašistične MSI in delna stagnacija liberalne stranke v primerjavi z lanskimi občinskimi volitvami - Uradni izidi za poslansko zbornico bodo znani danes

Senat I. volilno okrožje

Stranke	Glasovi	%
KPI	14.436	15,7
KD	35.229	38,1
PSDI	9.122	9,9
PLI	10.425	11,2
MSI	14.090	15,1
PSI	6.007	6,5
PRI	2.266	2,4
PDIUM	992	1,1

Vseh oddanih glasov za senat v prvem volilnem okrožju je bilo 96.587, od katerih 92.627 veljavnih glasov.

Senat II. volilno okrožje

Stranke	Glasovi	%
KPI	34.129	33,8
KD	33.979	33,6
PSDI	8.729	8,6
PLI	4.727	4,7
MSI	9.154	9,0
PSI	8.050	8,0
PRI	2.293	2,3

V drugem volilnem okrožju za senat je bilo oddanih 106.587 glasov, od katerih 101.061 veljavnih glasov.

Volilna udeležba je bila na tokratnih političnih volitvah dokaj visoka, saj je oddalo glas v naši pokrajini 95,52 odstotka vseh vpisanih volivcev, vendar pa je istočasno nekoliko nižja kot na zadnjih političnih volitvah pomladi 1958. leta, ko je volilo 96,28 odstotka volivcev.

Za poslansko zbornico je bilo na celotnem tržaškem področju vpisanih 233.526 volivcev in volivk, volilo pa jih je 223.071 ali 95,52 odstotka.

V tržaški občini je bilo vpisanih 214.223 volivcev in volivk in jih je volilo 204.120 ali 95,28 odstotka. V tržaški občini je torej odstotek volilne udeležbe nekoliko nižji kot v celotni pokrajini. V tržaški občini je leta 1958 volilo 203.282 volivcev in volivk ali 96,22 odstotka.

Volilna udeležba za volitve v poslansko zbornico je v ostalih občinah bila naslednja: v občini Devin - Nabrežina je volilo 4.286 volivcev in volivk ali 95,03 odst., medtem ko jih je 1958. leta volilo 3.960 ali 100,4 odst. V občini Milje je bilo 9.539 oddanih glasov ali 99,36 odst., 1958. leta pa 8.451 ali 96,55 odst.. V repentaborski občini je bilo 433 oddanih glasov ali 93,52 odst., 1958. leta pa 386 glasov ali 95,7 odst.. V zgoniški občini je bilo 1.037 oddanih glasov ali 114,33 odst., 1958. leta pa 994 ali 105,6 odst.. Končno je bilo v dolinski občini 3.656 oddanih glasov ali 95,63 odst., medtem ko je bilo 1958. leta 3.580 ali 93,39 odstotka.

V nekaterih primerih odstotek oddanih glasov presega 100 odstotkov. Pri tem ne gre za napako, pač pa so na teh voliščih volili tudi vojaki, ki pač glasujejo v tisti občini, kjer se nahajajo na odsluženju vojaškega roka.

Na našem področju smo v nedeljo in v ponedeljek prvikrat volili tudi za senat in je zato razumljivo, da je odstotek oddanih glasov nekoliko nižji kot za poslansko zbornico. Poleg tega za senat glasujejo samo volivci in volivke, ki imajo več kot 25 let in je zato tudi njih skupno število nekoliko nižje, kot je število volivcev in volivk za poslansko zbornico. Ker so bile pri nas to prve senatorske volitve je seveda vsaka primerjava s prejšnjimi leti nemogoča.

Na celotnem področju je bilo 215.195 vpisanih volivcev in volivk, volilo pa jih je 203.196 ali 94,24 odstotka.

Na volišču v Trebčah

V tržaški občini je bilo 198.028 volivcev in volivk, volilo pa jih je 186.229 ali 94,04 odst., v devinsko - nabrežinski občini je bilo 3.930 oddanih glasov ali 95,97 odst., v miljski občini 8.489 ali 97,01 odstotka, v repentaborski 380 ali 94,52 odst., v zgoniški 816 ali 98,19 odst. in v dolinski 3.352 ali 96,07 odstotka.

Volitve so povsod v Trstu in v okoliških občinah potekale v redu in je že v nedeljo velika večina volivcev in volivk izpolnila svojo državljansko dolžnost, saj je v nedeljo ob 22. uri bilo že 81,79 odst. oddanih glasov. Seveda pa je prišlo na posameznih voliščih tudi do nekaterih zanimivih primerov in med njimi do edinstvenega primera volivca, ki je pojedel glasovnico za senat. Ta primer se je pripetil na volišču št. 300, na katerem se je v nedeljo ob 16.20 predstavil volivec Francesco Rumi, ki je prejel od predsednika dr. Elia Apiha dve glasovnici. Za poslansko zbornico je glasoval pravilno, za senat pa je bil nervozen in se je zmotil in je prosil predsednika, da naj mu da drugo glasovnico. Ko je izročil drugo izpolnjeno glasovnico, ga je predsednik vprašal, naj prvo vrne, da jo bodo uradno uničili. Vendar je bilo vse zaman, ker jo je Rumi že pojedel, da ne bi nihče izvedel, kako je glasoval. S tem je Rumi prekršil veljavne predpise, ki predvidevajo, da je treba vse glasovnice predati volilni komisiji. Kaznovan bo z globo 3000 lir.

V Zgoniku je neka volivka kar sama vrgla glasovnico v volilno skrinjico in to glasovnico za poslansko zbornico v skrinjico za senat. Ta napaka ne bo imela nobenih posledic, saj bodo najprej odprli skrinjico z glasovnicami za senat in bodo takoj opazili glasovnico, ki ni rumene barve in jo «preselili» v pravilno skrinjico. Na istem sedežu pa je neka druga volivka lepo zlepila obe glasovnici skupaj.

Za volitve so se vrnili v Trst tudi številni Tržačani, ki ne prebivajo več na našem področju in so se preselili za delom ali drugimi opravki v druge pokrajine in v tuje države. Tako sta prispela iz Capetowna (Južna Afrika) Romano Vlahov in njegova mlada žena in to z navadno ladjo, ki je najprej pristala v Angliji. Iz Caracasa v Venezueli pa je prispel v Trst 64-letni Marino Košuta, ki pa je izvedel, da ne more voliti. Izselil se je 1949. leta in so njegovo ime že zdavnaj črtali iz volilnih seznamov. Zato je sedaj lahko samo uredil vse potrebno, da bo glasoval na prihodnjih volitvah. Skupno računajo, da je prispelo v Trst iz tujine okoli 3000 oseb, od katerih 1.300, ki so vpisane v tržaškem volilnem seznamu in ki so stalno odsotne.

Festival reklamnih filmov

Smo že pred festivalom reklamnega kinematografskega in televizijskega filma, ki ga tržaški velesejem prireja že šest let. Z velesejmom sodelujejo združenja ANICA, FIP in UPA skupno z zainteresiranimi tehničnimi organizacijami ter s centrom za gospodarski razvoj v Trstu. Festival se namreč prične jutri, danes pa se sestaneta razsodišči, ki bosta na koncu festivala določili, komu se dodelijo nagrade. Prvi nagradi sta reprodukcija miramarskega gradu v zlatu in zvon sv. Justa za najboljši kinematografski in televizijski film. Na razpolago ju je dala ustanova tržaškega velesejma. Nadalje je dala skupno z drugimi ustanovami še dve nagradi po 1 milijon in eno nagrado pol milijona lir. Filme si bodo ogledali samo strokovnjaki. 5. maja ob 11. uri pa bodo javno predvajali nagrajene filme v Novinarskem krožku.

Ceremonija podelitve nagrad zmagovalcem festivala bo v soboto zvečer v hotelu Excelsior po večerji, ki jo bo priredila turistična ustanova ob navzočnosti predsednika italijanske radiodifuzije grofa Papafava. Skupno s festivalom, ki bo trajal od 1. do 4. maja, bo tudi vsedržavno zasedanje za kinematografsko in televizijsko reklamo, ki pa se prične 3. maja ob 11.40 v veliki dvorani trgovinske zbornice. To zasedanje se konča 4. maja zvečer.

Tov. Dušan Furlan 50-letnik

Včeraj je slavil 50-letnico rojstva naš delovni tovariš Dušan Furlan. V našem kolektivu smo skupno z njim skromno, a zato toliko bolj iskreno in prisrčno proslavili ta njegov življenjski jubilej, saj je tov. Dušan eden izmed tistih ljudi, ki jim iskrenost in prisrčnost odlikuje značaj.

Tov. Dušan Furlan je že od rane mladosti začel živeti težko življenje primorskega mladeniča, ko se je moral spričo fašističnega nasilja skupno z družino zateči iz rodnega Sempolaja čez mejo v Jugoslavijo. Tam so mu tekla študentska leta v Mariboru na Štajerskem, kjer je dokončal gimnazijo, nato pa je nadaljeval pravne študije na univerzah v Zagrebu in Beogradu.

Kot mlad študent se je tov. Dušan aktivno udejstvoval na športnem polju, predvsem v plavanju, smučanju, jadralnem letalstvu in v alpinistiki in prav v krogu alpinističnega odseka Slovenskega planinskega društva se je pod vplivom nekaterih vidnejših levičarskih političnih delavcev začel ideološko izraziteje opredeljevati v smeri levičarstva, čeprav se je za napredne misli ogrel že v družinskem krogu.

Malo pred izbruhom druge svetovne vojne se je z družino preselil v Banjaluko v Bosno, kjer ga je tudi zajela okupacija. Toda tov. Dušan je bil na veliko preizkušnjo, pred katero je bila postavljena svobodoljubna slovenska in vsa jugoslovanska mladina, tedaj že povsem pripravljen. Točno je vedel, kaj je njegova dolžnost, dolžnost poštenega in predanega rodoljuba in tako se je že proti koncu oktobra l. 1942 pridružil bosenskim partizanom in vstopil v slavni 5. krajiški odred. Z bosenskimi partizanskimi borci je preživel v stalnih hudih bitkah zimo 1942-43 na herojski Kozari, na kateri so jugoslovanski partizani izpisali najslavnejše strani velike partizanske epopeje. Toda čeprav se je zavedal, da tudi z bojevanjem na bosenskih planinah pomaga osvobajati svoje ožje rojake, ga je vendarle vleklo v bližino rodnih krajev in tako je sredi poletja 1943 prišel na Primorsko. Nekaj časa je poveljeval štabni četi IX. korpusa, nato pa zaščitnemu bataljonu partijske šole IX. korpusa, v kateri se je vzgajal mladi rod partijskih funkcionarjev. V tem svojstvu je sredi januarja doživel znani napad nemških okupatorjev na šolo pri Cerknem in bil ob tej priložnosti pri nesebičnem izpolnjevanju svoje dolžnosti hudo ranjen.

Preostali del vojne je tov. Dušan prebil v partizanski bolnišnici Franja in še po vojni se je moral dalj časa zdraviti v raznih bolnišnicah. To so bila najhujša leta njegovega življenja, ki bi koga drugega lahko tudi moralno strla. Toda tov. Dušan je znal preboleti posledice vojne in ko se je vključil v naš delovni kolektiv smo dobili v njem ne samo resničnega tovariša, prekaljenega v borbi in v trpljenju, temveč tudi sposobnega sodelavca — novinarja.

Zaradi svojega ugleda in priljubljenosti, pa tudi zaradi svojih sposobnosti ter zanimanja za probleme slovenske narodne skupnosti pod Italijo, je bil tov. Dušan izbran za kandidata na občinskih volitvah l. 1956 v devinsko-nabrežinski občini na skupni demokratični listi, bil izvoljen ter izbran za župana te naše največje slovenske občine na Tržaškem. Kot župan je bil potrjen tudi na volitvah l. 1960, vendar pa je zaradi bolezni v začetku leta 1962 podal ostavko na župansko mesto.

Tudi kot župan si je tov. Dušan znal pridobiti simpatije pri svojih občanih in pri vsej naši javnosti, saj je s svojo osebno poštenostjo, s svojo narodno zavednostjo in politično doslednostjo vedno nastopal v dobrobit vsakega posameznega občana, v korist vse občinske skupnosti in v obrambo naših narodnih pravic na morda najbolj izpostavljeni točki našega narodnega ozemlja.

Ko danes praznuje svoj življenjski jubilej, lahko tov. Dušan s ponosom gleda na svojo preteklost, tako polno doživetij in tako polno dokazov predanosti svojemu narodu in svoji ideološki prepričanosti, katerima je ostal zvest v najhujših preizkušnjah in s katerima je dokazal, da je mož značaja, mož kakršnih nam je treba. Prav zato naj mu velja naš iskreni: še na mnoga srečna in zadovoljna leta v krogu družine in v našem delovnem kolektivu.

Na trg. zbornici sestanek o sejmu Alpe-Adria

Danes dopoldne se bodo na tržaški trgovinski zbornici sestali tajniki tržaške, goriške in videmske trgovinske zbornice, prisotni pa bodo tudi nekateri strokovnjaki. Na sestanku bodo obravnavali različna vprašanja povezana s sejmom Alpe-Adria, ki bo v začetku junija v Ljubljani, v zvezi s sestankom, ki bo 6. maja v Ljubljani med predstavniki trgovinskih zbornic dežele Furlanija-Julijska krajina in predstavniki gospodarskih zbornic Slovenije in Hrvaške. Na sestanku v Ljubljani bodo prvenstveno govorili o kontingentih za sejem Alpe-Adria.

Filobus in tramvaji na dan 1. maja

Vodstvo tramvajske službe Acegata sporoča, da bodo 1. maja redno, a nekoliko v skrčenem obsegu od 5.30 do 22.30 obratovale vse tramvajske, trolejbusne in filobusne proge razen prog št. 3, 8, 14, 18 in 26. Na vozilih bodo opravljali uslužbenci službo prostovoljno. Tramvaji št. 6 bodo vozili samo na odseku Trg Goldoni-Barkovlje. Od 22.30 do 1. ure bodo nastopila službo vozila na nočnih progah 31 in 32. Vozila bodo obratovala na vseh progah v presledkih 15 minut, nakar se začne redna nočna služba.

1. in 2. maja bodo uradi Generalnega konzulata Federativne socialistične republike Jugoslavije zaprti zaradi prvomajskega praznika.

ZA 1. MAJ ZVEZDE ZA ZASLUGE NA DELU

Sedem Tržačanov bo deležnih naziva «delovnega mojstra»

Podelitev odlikovanj bo v prostorih trgovinske zbornice v prisotnosti podtajnika ministrstva za delo

Za prvi maj je postala navada, da proglasijo «delovne mojstre», katerim podelijo tudi odlikovanje zvezde za zasluge. Gre za državljane, ki so se posebno odlikovali in izkazali glede sposobnosti na delu ,marljivosti in nravstvenosti. Ta odlikovanja delijo na svečan način na uradni ceremoniji, ki je vsako leto prvega maja. Letos bodo razdelili odlikovanja v prostorih trgovinske zbornice na delavski praznik ob 10.30. Vlado bo zastopal na ceremoniji podtajnik ministrstva za delo Ceccherini.

Letos je predsednik republike Segni podelil zvezdo za zasluge 10 osebam v deželi Furlanija-Julijska krajina. Dobe jo Tržačani: Alessandro Bongardi, ki je že mnogo let zaposlen v knjigarni Borsatti; funkcionarja podjetja Stock Guido Culino in Valdemaro Slavich; uslužbenec zavarovalne družbe RAS Umberto Talkner; uradnik mednarodne družbe spalnih voz David Ukmar; uslužbenec tovarne «Gaslini» Giuseppe Vocino in uslužbenec Acegata Carlo Zanon. Na Goriškem dobita odlikovanje uslužbenec podjetja Fonderie Officine iz Gorice Ferdinando Eremondi in uslužbenec elektromehaničnih delavnic v Tržiču Angelo Ferna. V videmski pokrajini dobijo odlikovanje Giuseppe del Ben, ki je zaposlen v tiskarni Daretti v Vidmu; Umberto Rinaldi, uradnik družbe «Adriatica di Elettricità» in Margarit Anania, uradnica v upravi kmetijskega posestva Canciani v Varmu.

Se en dan nas loči od prvega maja, velikega delavskega praznika, ko vsi delovni ljudje proslavljajo spomin na pretekle borbe, ugotavljajo dosežene uspehe in nekako preštevajo svoje vrste za nadaljnje akcije za izboljšanje svojega gmotnega in socialnega položaja. Če se namreč ozremo za leto dni nazaj, vidimo, da so zlasti kovinarji s trdim, a vztrajnim in nepopustljivim bojem iztrgali industrijcem precejšnja izboljšanja. A tudi druge stroke so napredovale, seveda le z borbo. Pri tem pa ne izgubljajo delavci izpred oči splošnih vprašanj in praznujejo prvi maj pod geslom: Za mir, razorožitev ter za udeležbo delavcev pri vodenju gospodarskega in socialnega življenja v državi.

Kot vsako leto prireja Nova delavska zbornica tudi letos na Trgu Perugino ob 10.30 osrednje sindikalno zborovanje, na katerem bosta govorila član osrednjega tajništva CGIL Luigi Nicosia in član glavnega odbora Delavske zbornice Franc Gombač, medtem ko bo zborovanju predsedoval glavni tajnik DZ Arturo Calabria. Ob 9. uri pa se bodo začeli delavci zbirati pri Sv. Jakobu, oz. pri Trgu Pestalozzi, od koder bodo ob 9.30 v povorki krenili na kraj zborovanja. Sindikalna zborovanja bodo v nedeljo dopoldne tudi v Miljah, Križu in Nabrežini. Na Proseku pa priredi ob 11. uri javno zborovanje krajevna sekcija KPI. Govorila bosta Marija Bernetič in Davide Pescatori. Ob 16.30 uri bo ljudska veselica v ljudskem domu v Ul. Madonnina 19 v Trstu. Udeležence bodo pozdravili Vidali, Sema in Marija Bernetič. Zvečer bo ples. Ob 16. uri priredi ljudsko veselico tudi sekcija KPI v Ljudskem domu v Križu. Tudi tu bosta pozdravila udeležence Vidali in Marija Bernetič.

6. maja otvoritev šole na odprtem v Kolonji

Pokrajinska uprava obvešča družine otrok, ki so se vpisali v šolo na odprtem v Koloniji, da bodo šolo odprli v ponedeljek 6. maja.

Otroci naj se zberejo v ponedeljek ob 7.30 v Ul. Lavatoio, vogal Trga Oberdan, od koder bodo ob 8. uri odpotovali s posebnim vozom openskega tramvaja v družbi učiteljev in pomožnega osebja do šolskega sedeža. Otroci naj prinesejo s seboj pozivno pismo, ki jim ga je poslal podporni urad pokrajinske uprave. V šolski menzi bodo otroci dobili jutranjo malico. Po šolski maši bo uradna otvoritev šole, nakar se bodo otroci ob 11. uri vrnili v mesto. V sredo 8. maja se bo začel redni pouk. Odhod s Trga Oberdan bo vsak dan ob 8. uri, povratek pa ob 18. uri.

Dijak pod motorjem: trije v bolnišnico

Sinoči nekaj čez 20. uro sta se po Miramarskem drevoredu peljala z motorjem 26-letni Josip Kocman iz Saleža ter 22-letna Ana Štubelj iz Sempolaja. Tik pred njima se je peljal v smeri proti Barkovljam tramvaj št. 6. Na pokopališču med železniško postajo in Rojanom se je tramvaj ustavil in iz njega je izstopilo nekaj potnikov. Med njimi je bil tudi 16-letni dijak Antonio Perini iz Ul. Boccaccio 11, ki je po nesreči zašel pod motor, ki ga je vozil Kocman. Zaradi trčenja so se poškodovali Perini in oba potnika na motorju. Stubljevo so prepeljali v bolnišnico z nekim zasebnim avtom. Zdravniki so ugotovili, da se je dekle poškodovalo po rokah, kolenih in levem delu čela. Sprejeli so jo na I. kirurški oddelek, kjer se bo morala zdraviti okoli teden dni.

Precej teže pa se je poškodoval Kocman, ki bo ostal v bolnišnici, in sicer na stomatološkem oddelku, kar 30 dni. Mladenič se je poškodoval po obrazu ter si zlomil levo ličnico. Poleg tega je tudi krvavel iz nosa.

Periniju pa so v bolnišnici nudili samo prvo pomoč. Mladenič se je namreč le laže poškodoval po desnem zapestju, po levi dlani, po nosu in desnem licu. Ozdravel bo v 8 dneh.

NA POBUDO SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE

V kratkem enodnevni seminar za slovenske otroške vrtnarice

Predavali bosta dve profesorici iz Ljubljane o glasbeni in jezikovni vzgoji predšolskih otrok

V kratkem bo Prosvetna zveza v Trstu priredila enodnevni seminar za vzgojiteljice predšolskih otrok. Seminar bo razdeljen glede tematike v dva dela, in sicer: «Glasbena vzgoja, oblike dela v otroškem vrtcu» ter «Jezikovna vzgoja, sredstva zanjo». Predavatelja bosta prof. Gostič in prof. Mrakovčič iz Ljubljane. Predavanja pa bodo ilustrirale dijakinje srednje vzgojiteljske šole iz Ljubljane. Med slovenskimi vrtnaricami vlada veliko zanimanje za seminar, od katerega si mnogo obetajo, čeprav bo tako kratek.

Pobuda Prosvetne zveze je zelo umestna in vredna vse pohvale. Pri tem pa se nam spet vsiljuje vprašanje, na katero naši šolniki že precej dolgo časa čakajo odgovor.

Zakaj pristojne šolske oblasti ne prirejajo za slovenske šolnike tečajev in seminarjev? To zimo si je pedagoški odsek Sindikata slovenske šole v Trstu sam pomagal, kolikor je pač mogel spričo svojih skromnih sredstev. Šolniki so že večkrat zaprosili pristojne oblasti, naj bi priredile seminar, toda zadeva je se vedno na mrtvi točki. Ne bomo ponovno omenjali seminarja za italijanske šolnike in dijake v Kopru. Tukajšnje šolske oblasti zatrjujejo, da je to popolnoma drugačna zadeva in da se je porodila ta zamisel, in tudi uresničila, zaradi drugih, različnih razmer, da ima pač drugačno ozadje. Pustimo ob strani tudi neko reciprocitето, vendar ne moremo mimo potrebe in koristi tečajev, ali seminarjev. Sami šolski predstojniki dobro vedo, da se morajo šolniki izpopolnjevati, če hočemo, da šola ne bo nazadovala. Šolniki se tega tudi zavedajo. Sami se izpopolnjujejo, da so na tekočem, da jih šola ne preraste, da učencem nudijo čim več, da zadostijo tudi svoji notranji potrebi in želji, vendar vse to ni dovolj in ni popolno. Kakor dijak potrebuje profesorja, tako profesor ali učitelj potrebuje strokovnjaka, ki se je v posamezni stroki bolj izpopolnil zaradi svojih študij in izkušenj. Na seminarjih pa se tudi razvije diskusija med slušatelji in predavatelji, kar ima velik pomen. A kaj bi naštevali vse te stvari, ki so pristojnim oblastem dobro znane.

Prav slovenske vrtnarice so glede tega najbolj na slabem. Dejstvo je namreč, da nimamo nobene šole za slovenske otroške vrtnarice, ki morajo obiskovati italijansko šolo, da lahko dobijo diplomo. Vsak lahko razume, v kakšnih težavah se znajdejo, ko pridejo v slovenski otroški vrtec in marsikateri celo zmanjka besedni zaklad. Dokler ni te šole, ki bi jo morali imeti, naj bi vsaj priredili daljše tečaje ali seminarje. Kdor zadeve ne pozna, se mu stvar zdi nemogoča, a je resnična.

Obvestilo izseljencem

Ministrstvo za prevoze je odredilo, da se izdajo brezplačne pomenske vozovnice drugega razreda osebam, ki so prišle volit iz inozemstva na svoje stroške. Seveda velja to samo do državne meje. To velja samo za tiste volivce, ki bodo pokazali volilno potrdilo, ki nosi žig volišča.

«Turistični vlaki»

Uprava državnih železnic je tudi letos poskrbela za uvedbo takoimenovanih «turističnih vlakov», ki se jih bodo v turistični sezoni lahko posluževali vsi tisti, ki bodo hoteli obiskati razne turistično pomembne kraje. Ti vlaki dajejo tudi možnost zagotovitve ležišč v hotelih, kolektivnih ali individualnih izletov z avtobusi itd.

Iz Trsta bodo vozili naslednji «turistični vlaki»: od 18. do 23. maja Trst-Pariz, 31. oktobra Trst-Rim in 5. nov. Trst-Rim.

Poskus samomora

Zaradi duševne razrvanosti je 36-letna Jole De Vito Piscitelli iz Miramarskega drevoreda 23 zaužila predvčerajšnjim zvečer 4 tablete nekega zdravilnega preparata (gre baje za uspavalne tablete). Nekoliko pozneje je zaužila še 4 tablete, nakar so se okoli 22. ure pokazali prvi učinki zastrupitve. Žensko so takoj prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so jo sprejeli na 2. zdravniški oddelek s prognozo 4 dni zdravljenja.

Gledališča

GLEDALISCE VERDI

Danes ob 21. uri tretji simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije pod vodstvom dirigenta Pietra Argenta in s sodelovanjem pianista Joerga Domusa.

Na programu so skladbe Pizzettija Beethovna in Hačaturjana.

Kino

Nazionale 16.00 «La ragazza che sapeva troppo». Prepovedano mladini.
Arcobaleno 16.00 «Fiume rosso» John Wayne.
Fenice 15.30 «Italiani e le donne». nicolor. Peppino De Filippo.
Excelsior 14.00 17.45 21.45 «Il Gattopardo» Technicolor. Burt Lancaster, Claudia Cardinale.
Grattacielo 16.00 «I misteri di Parigi» J. Morreau.
Supercinema 16.00 «Il monaco di Monza» Totò, Celentano, Macario, Nino Taranto.
Alabarda 16.00 «Il tesoro del lago d'argento» Technicolor. Lex Barker.
Filodrammatico 16.00 «Il comandante Jim».
Aurora 16.30 «Budda».
Cristallo 16.00 «West side story» — Technicolor. Prepovedano mladini.
Capitol 16.00 «L'attimo della violenza» David Niven.
Garibaldi 16.30 «Il giorno più corto» Zabavni film.
Massimo 16.30 «La spada del Cid» — Technicolor. Roland Corey.
Impero 16.30 21.55 «Hatari».
Moderno 16.00 «Totò Peppino e i fuorilegge» Totò, P. De Filippo.
Astoria 16.00 «Boccaccio 70» Technicolor. S. Loren. Prepovedano mladini.
Astra 16.30 «I normanni» Technicolor.
Vittorio Veneto 15.00 «Sessualità» — Technicolor. Paul Newmann. Prepovedano mladini.
Abbazia 16.00 «I pascoli dell'odio» Erol Flynn, Van Heflin.
Marconi 16.00 «Boris il leggendario macedone» Technicolor.
Ideale 16.00 «I figli del moschettiere».
Skedenj 14.00 «La carica delle mille frecce» Technicolor. George Montgomery.

Razstave

La Cavana: Danes ob 11. uri otvoritev osebne razstave slikarja Rema Gordigianija.

Razna obvestila

Tajništvo Mladinske iniciative sporoča, da bo seja glavnega odbora v četrtek 2. maja ob 20.30.

Darovi in prispevki

Ob prvi obletnici smrti pok. Zore Brce iz Gropade daruje družina Kalc s Katinare 1500 lir za Dijaško Matico.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 28. in 29. aprila se je v Trstu rodilo 18 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

UMRLI SO: 78-letni Ernesto Cohen, 68-letni Giuseppe Zupancic, 88-letna Maria Petaros vd. Gomisel, 76-letni Antonio Vidulli, 77-letni Sebastiano Pietrobon, 76-letni Carlo Carpani, 74-letni Ugo Miani, 75-letni Carlo Sterni, 68-letni Matteo Doz, 79-letna Anna De Rosa, 68-letni Guglielmo Ramroth, 82-letna Filomena Kolenz por. Strukelj, 70-letna Emma Bassi, 93-letna Teresa Cramer vd. Schiavon.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

All'Alabarda, Istrska ul. 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Ai Due Mori, Trg Unità 4; Prendini, Ul. Tiziano Vecellio 24.

Mali oglasi

PRI VASIH NAKUPIH obiščite trgovino «MAGLIABELLA» na Korzu Garibaldi, 11 (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas dobite veliko izbiro vseh vrst PLETENIN, nogavic in perila za ženske, moške in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Postreženi boste v vašem jeziku. Pri nakupu dobite primerno darilo.

PRI MAGAZZINU FELICE — Trst, Ulica Carducci 41. DOBITE: ženske, moške in otroške dežne plašče, bunde, hlače, jopiče in srajce najboljših vrst in znamk po najnižjih cenah.

PLASTIKA ZA POKRIVANJE PODOV višina 2 metra po 500 lir kv. meter; termoplastični podi, ploščice «Sillion», plastične preproge, zagotovljena namestitev, brezplačni predračuni. **Zanimajte se pri «ITALPLAST» Trst, Trg Ospedale 6, tel. 95-919.**

ISCEM od 15—20-letno začetnico ali praktično za trgovino sadja. Gerdol, Ulica Udine št. 32.

POROČILO TRŽAŠKE TRGOVINSKE ZBORNICE

Porast življenjskih stroškov od marca lani za 10.3 odst.

Porast zaposlenih in občutno zmanjšanje števila nezaposlenih oseb

Tržaška trgovinska zbornica je objavila svoje redno mesečno poročilo o gospodarskem položaju našega področja v mesecu marcu. Iz poročila, na katero se bomo še povrnili, povzemamo podatke o življenjskih stroških, zaposlenih in brezposelnih.

Indeks življenjskih stroškov je v tržaški občini dosegel marca 77.13 (osnova stanje 1938. leta je enaka 100), medtem ko je znašal februarja 76.57. V primerjavi z marcem lanskega leta (indeks 69.94) se je indeks življenjskih stroškov letos povečal za 10.3 odstotka.

Na celotnem področju je bilo 31. marca letošnjega leta 94.843 zaposlenih oseb in 440 več kot februarja odnosno 0.5 odst. več kot marca lanskega leta.

Brezposelnih je bilo 31. marca 8568 in 286 manj kot februarja. V primerjavi z marcem lanskega leta se je število brezposelnih znižalo za 1664 ali za 16.3 odst.

Nezgoda nočnega čuvaja

V zgodnjih jutranjih urah včerajšnjega dne se je v čistilnici «Shell» pri Sv. Soboti ponesrečil 52-letni Liberio Voivoda iz Ul. delle Campanelle 243. Moški, ki je v trenutku nesreče opravljal dolžnost nočnega čuvaja, se je pri obhodu v notranjosti podjetja spotaknil ter padel na tla. Pri tem se je pobil po desnem sencu. Šele dve uri po nesreči je telefoniral na rešilno postajo RK. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v splošno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti okoli 7 dni.

Tovornik s ceste onstran Fernetičev

Ko je včeraj okrog 17. ure 29-letni Enzo Skrab iz Ul. Lamarmora 3 vozil prazen tovornik podjetja Alberti iz Sežane proti Trstu, ga je na ovinku pred obmejnim blokom na Fernetičih premagal za hip spanec. Zgubil je nadzorstvo nad vozilom in je zavozil s ceste. Sreča v nesreči, da je tovornik obtičal pol na cesti, pol pa izven ceste. Tovornik je hudo poškodovan in so ga tržaški gasilci odstranili s ceste ter odpeljali v Trst. Ponesrečenega šoferja, ki se je močno udaril v glavo in je dobil pretres možgan, pa so z jugoslovanskim rešilnim avtom odpeljali v izolsko bolnišnico. Tu so mu nudili prvo zdravniško pomoč in so ga hoteli obdržati na zdravljenju, toda na njegovo izrecno zahtevo so ga izpustili.

Prometna nezgoda švicarske državljanke

Včeraj nekaj po 11. uri je prišlo v Ul. Bernini v bližini Ul. del Bosco do lažje prometne nesreče pri kateri se je nekoliko poškodovala 23-letna švicarska državljanka Ria Koster iz Zuricha. Dekle so prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so ji zdravniki nudili prvo pomoč zaradi prask na čelu. Ozdravela bo v 4 dneh.

Do nesreče je prišlo, ko se je Kosterjeva peljala z avtom Fiat 1500 ZH 144578, ki ga je v smeri predora Sandrinelli upravljal 29-letni Pietro Dicech. Nenadoma je z leve strani privozil rešilni avto RK, ki je trčil v Fiat 1500.

Na volišču za Gropado - Padriče

VČERAJ V PRISOTNOSTI PREDSTAVNIKOV OBLASTI

Svečanosti na treh gradbiščih v Ul. Vasari in v naselju S. Sergio

Likof pri gradnji nove osnovne šole v Ul. Vasari in gradnji otroškega vrtca v naselju S. Sergio, kjer so položili tudi temeljni kamen za novo tržnico

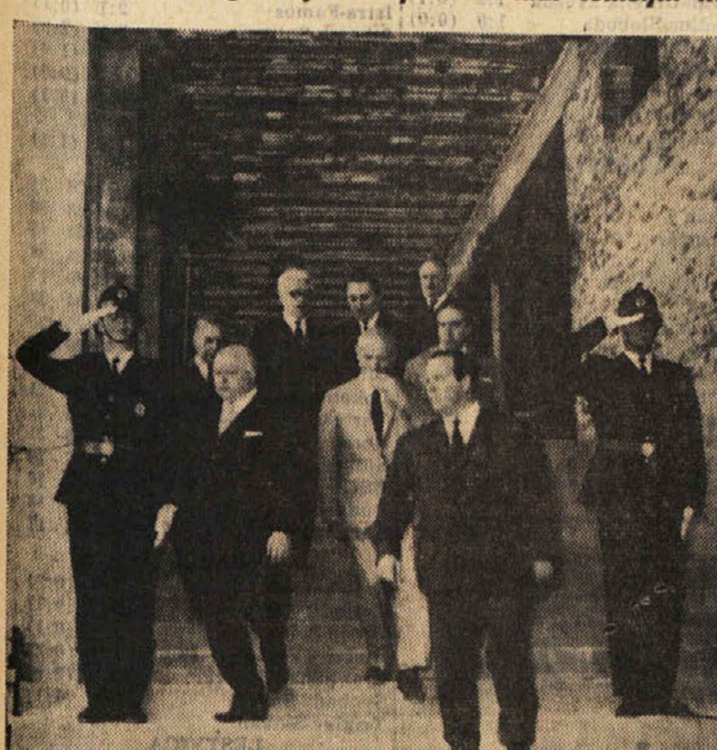

Vladni generalni komisar dr. Mazza in župan dr. Franzil zapuščata poslopje v Ul. Vasari

Včeraj so bile tri slovesnosti na treh gradbiščih javnih poslopij. Ob 10.30 so predstavniki oblasti, med katerimi sta bila tudi vladni komisar dr. Mazza in župan dr. Franzil, prisostvovali položitvi temeljnega kamna nove tržnice v naselju San Sergio in pokritju otroškega vrtca v istem naselju; ob 11.30 pa pokritju osnovne šole v Ulici Vasari.

V obeh pokritih javnih zgradbah so si predstavniki oblasti in gostje ogledali vse prostore in se zanimali za razne tehnične podrobnosti, ki so jim jih graditelji pojasnjevali.

Najvažnejši objekt je brez dvoma gradnja osnovne šole v Ulici Vasari, ki so jo začeli graditi 8. oktobra lani. Sicer pa so z začetkom del te šole zelo zavlačevali. Vladni komisariat je odobril zadevne načrte že septembra leta 1958 in tedaj so predvidevali, da bo šola stala 191.673.190 lir. Toda zaradi raznih birokratskih in drugih zaprek so se dela začela, kot smo že omenili, šele lani oktobra in bodo stala skoraj 50 milijonov lir več, ker se je med tem časom zvišala cena gradbenega materiala in plače delavcem. Zato bodo sedaj stroški za to šolo znašali skupno 239.787.670 lir. Za gradnjo šole je državna uprava prispevala 120.000.000 lir, ostali izdatek pa bo šel v breme občinske uprave, ki je v ta namen najela ustrezno posojilo pri Tržaški hranilnici.

Šola bo zgrajena po najbolj sodobnih gradbenih in higienskih predpisih in bo imela poleg učilnic in upravnih prostorov tudi prostore za odmor učencev. V stranskem krilu poslopja pa bo telovadnica, ki bo neposredno povezana z glavnim krilom poslopja. Vsa dela naj bi po predvidenih načrtih trajala 510 dni. Po dosedanjem poteku del pa podjetje računa, da bo lahko izročilo šolo občinski upravi pred določenim rokom.

Tudi otroški vrtec v naselju San Sergio spada med tista dela, za katera se je občina že svoj čas obvezala, da jih bo izvršila, ker so nujno potrebna. V tem naselju stanujejo predvsem delavske družine, ki so bile do sedaj v velikih težavah, ker niso imele otroškega vrtca. Stroške za gradnjo vrtca, ki bodo znašali 45 milijonov lir, v celoti krije vladni komisariat. Tudi tržnica v tem naselju je bila zelo potrebna, ker so pristojni uradi, ko so sestavili načrt naselja, »pozabili« na prostore za tržnico in za trgovine. Zato bo v poslopju tržnice, ki bo stala nekaj nad 29.000.000 lir, 6 prostorov namenjenih za stojnice ter 6 lokalov za trgovine, lekarno in morebiti tudi za poštni urad.

12 UR PO NAPADU NA JUGOSLOVANSKO TURISTKO

Na podlagi približnega opisa aretiran roparski napadalec

Aretirali so ga v vlaku pri Pordenonu in našli pri njem skoraj vso uropano vsoto 65.000 lir

Le dvanajst ur po ropu se je policijskim agentom posrečilo, da so aretirali 21-letnega Slavka Kaleja, ki je v soboto zjutraj oropal jugoslovanski turistki Vukici Danilov por. Danilov 65.000 lir. Policisti so našli pri aretirancu skoraj vso ugrabljeno vsoto.

Kot smo že poročali predvčerajšnjim, se je Danilovi pridružil v središču mesta neki jugoslovanski begunec, ki je zagotovil ženski, da jo bo povedel v neko trgovino, kjer bo lahko nakupila razno blago po najugodnejših cenah. Danilova mu je verjela ter je odšla z njim. Zlikovec pa jo je odpeljal k Sv. Soboti. Ko je zvedel, da ima ženska v torbici precej denarja, se je v bližini begunskega taborišča odločil za rop. Bliskovito je iztrgal torbico ženski iz rok ter jo ucvrl po hribu navzgor. Danilova ga je sicer zasledovala, toda kmalu ji je pošla sapa. Pozneje se je podala na komisariat javne varnosti pri Sv. Soboti, kjer je prijavila dogodek.

Policisti so takoj nato telefonirali na razne policijske in karabinjerske postaje ter jih obvestili o ropu. Poleg tega so tudi približno opisali zunanji videz mladeniča, ki je oropal Danilovo. O dogodku so obvestili tudi železniško policijo. In kakor nalašč se je prav tem agentom posrečilo, da so izsledili zlikovca.

Kot je znano odpelje nekaj čez 22. uro iz Trsta brzi vlak proti Rimu in Milanu. Agenti, ki so bili obveščeni o roparskem dogodku, so skrbno pregledovali vse osebe, ki so potovale s tem vlakom. Nenadoma se je enemu izmed njih zazdelo, da je naletel na mladeniča, katerega zunanji videz je popolnoma odgovarjal opisu, ki so ga bili prejeli. Še preden je vlak zapeljal na postajo v Pordenonu so ga prijeli in ga potem odpeljali na policijsko postajo v tem mestu. Mladenič je kmalu priznal, da je prav on ugrabil Danilovi 65 tisoč lir ter je povedal, da se piše Kale ter da je zbežal iz begunskega taborišča v Latini. Agenti so našli pri njem skoraj ves denar, ki ga je bil ugrabil. Pričakujejo, da bodo Kaleja v kratkem prepeljali v Koronejske zapore.

Agentom letečega oddelka se je posrečilo, da so aretirali tatu, ki je 6. t. m. ukradel 80.000 lir 37-letnemu Fulviu Bonetti iz Ul. Franca št. 8, upravitelju avtomobilske garaže v Ul. Mazzini 1. Bonetta je prijavil tatvino policijskim oblastem ter obenem povedal, da je skupaj z denarjem izginil tudi uslužbenec Aurelio Schoffer, star 31 let iz Ul. Gozzi 5. Policistom se je posrečilo, da so kmalu prišli na sled Shofferju ter ga temeljito zaslišali. Osumljenec je nekaj časa okleval, toda nazadnje je le priznal svojo krivdo.

Konj ga je podrl

Najljubše razvedrilo za 78-letnega upokojenca Edmonda Jorija iz Ul. sv. Marka 19 je, da se v zgodnjih jutranjih urah poda na konjsko dirkališče pri Montebellu. Ne gre tja sicer vsak dan, vendar pa zelo pogostoma. Usede se na klopico pred konjskimi hlevi ter opazuje vse, kar se tam dogaja.

To je Jori storil tudi včeraj, toda niti na pamet mu ni prišlo, da bi imel lahko njegov včerajšnji jutranji sprehod hude posledice. Upokojenec je namreč mirno sedel na klopici, ko je iz nekega hleva pridivjal konj, ki ga je podrl na tla ter mu povzročil razne poškodbe na glavi, zaradi katerih se bo moral zdraviti v bolnišnici 2 tedna.

OKROŽNICA MINISTRA ZA TRGOVINSKO MORNARICO

Poostrili bodo nadzorstvo za čistost obalnih voda

Navodila se nanašajo predvsem na prepoved spuščanja nafte in olj iz ladij v morje

Vprašanje okuževanja vode v Tržaškem zalivu je bilo v zadnjih letih predmet številnih intervencij v tržaškem pokrajinskem in občinskem svetu. Zlasti so se proti umazaniji, ki jo spuščajo v morje ladje, ki prihajajo v tržaško pristanišče in še posebno petrolejske ladje, ki v zalivu čistijo svoje cisterne, upravičeno pritoževali ribiči, ker je bilo v povojnih letih zaradi tega uničenega mnogo ribjega zaroda. Poleg tega pa je umazanija v poletnih mesecih zamazala obalo, kjer se kopa na tisoče ljudi. Zato so se pritoževali tudi lastniki kopališč in seveda meščani, ker je bila od časa do časa celotna obala tako zamazana z naftnimi ostanki, da ni bilo mogoče najti kotička, kjer bi se človek lahko kopal, ne da bi se umazal.

Pokrajinska in občinska uprava sta mnogokrat posredovali pri pristaniškem poveljstvu, kakor tudi neposredno pri ministrstvu za trgovinsko mornarico. Toda vsa dosedanja posredovanja niso skoraj nič zalegla. Zato upamo, da bo kaj več zalegla okrožnica, ki jo je v preteklih dneh poslal minister za trgovinsko mornarico Macrelli vsem pristaniškim poveljstvom, ki vsebuje točna navodila za borbo proti okuževanju morskih voda z naftnimi ostanki, in sicer na osnovi mednarodnih obveznosti, ki so bile sprejete leta 1954 v Londonu, in naknadnimi dopolnilnimi predpisi.

Ta navodila se sklicujejo predvsem na določila navigacijskega zakonika glede prepovedi spuščanja v morje na področju teritorialnih voda vsakršne umazanije in zlasti še ostankov naftnih in drugih oljnatih proizvodov. Poleg tega pa določajo strogo nadzorstvo nad obalnimi skladišči in čistilnicami mineralnih olj.

Zaradi tega so bila vsa pristaniška poveljstva opozorjena, naj izvajajo v sodelovanju s finančno stražo in pomorsko policijo strogo nadzorstvo in naj proti kršiteljem uvedejo najstrožje denarne in disciplinske kazni, ki jih določajo obstoječi zakonski predpisi.

Pijan nadležnež

Agenti letečega oddelka so že preteklo soboto zvečer aretirali zaradi pijanosti 34-letnega Bruna Milosa iz Nabrežine št. 94.

Bilo je že pozno zvečer, ko je Milos prišel v neki javni lokal v Ul. Foschiatti ter zahteval, naj mu postrežejo s pijačo. Ker pa je gostilničar Marcello Presco opazil, da je klient zelo vinjen, mu ni hotel postreči. Zaradi tega se je Milos silno razkačil ter začel nadlegovati gostilničarja in kliente, ki so bili v lokalu. Presco je nekaj časa prenašal njegovo sitnarjenje, toda navsezadnje se je naveličal ter je telefoniral na leteči oddelek kvesture. Kmalu nato so prišli v gostilno policisti, ki so Milosa odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so ga pregledali zdravniki. Na kraju so agenti prijavili Milosa sodišču zaradi pijanosti.

Kino na Opčinah

Predvaja danes 30. t.m. z začetkom ob 18. uri film:

(12 pištol z divjega Zapada)

KINO »IRIS« PROSEK

Predvaja danes 30. t.m. z začetkom ob 19.30 film:

»LA BELLA AMERICANA«

(Lepa Američanka)

Igrajo: Robert Dhery, Jacques Charrier in Annie Ducaux

Goriško-beneški dnevnik

VOLITVE SO V VSEJ POKRAJINI POTEKALE V NAJVEČJEM REDU

Dokončni neuradni izidi za senat v goriški doberdobski, sovodenjski in števerjanski občini

Medtem ko pišemo te vrstice, je v polnem teku preštevanje glasov za senat na vseh 56 voliščih v goriški občini kakor tudi na voliščih po slovenskih in ostalih občinah goriške pokrajine. Skrutinatorji so namreč po 14. uri najprej začeli s preštevanjem glasov, ki so bili oddani za senat, ker je ta postopek enostavnejši in se hitreje zaključi. Veliko bolj zamudno je preštevanje glasov, oddanih za poslansko zbornico, ker morajo skrutinatorji prešteti tudi vse preference.

Volitve so v naši pokrajini potekale povsem normalno. Volivci so dostojno prihajali na volišča, opravili svojo dolžnost in so potem odšli po opravkih. Na nobenem volišču ni bilo gneče, čeprav je večina volivcev prišla na volišče v dopoldanskih urah v nedeljo.

Vreme je bilo na splošno naklonjeno volilnim operacijam. V nedeljo dopoldne je bilo nekoliko oblačno, popoldne pa je manjša nevihta, ki pa se je kmalu polegla, prisilila volivce, da so svojo državljansko dolžnost odložiti za kakšne pol ure. V ponedeljek zjutraj so zamudniki odšli na volišče ob sončnem vremenu. Na večini sedežev sploh ni bilo več volivcev, samo skrutinatorji so še čakali. Da bi bila udeležba čim večja, so si stranke prepisale imena tistih, ki v nedeljo še niso volili, in jih v ponedeljek pismeno povabile, naj gredo volit in da imajo na razpolago ves dopoldan do 14 ure.

Precej volivcev pa je hotelo oddati svoj glas čimprej. Nekateri so se predstavili na volišču že takoj ob 6. zjutraj. Med temi je bil 53-letni Candido Rosin iz Ulice Largo Cugliat. Dejansko je bil Rosin prvi Goričan, ki je opravil svojo dolžnost. Prehitela bi ga dva prebivalca iz Podgore, ki sta se zglasila na sedežu že v soboto zvečer; ker pa so se volitve začele šele naslednje jutro, so morali karabinjerji uporabiti vso svojo dobro voljo, da so ju poslali domov.

S preštevanjem glasov so zaključili najprej v manjših občinah. Tako so na primer v Doberdobu že okoli 17. ure ugotovili odstotek volivcev za senat in poslansko zbornico. Za senat je glasovalo 95,6 odst. volilnih upravičencev, za poslansko zbornico pa 94,2 odstotka. V celoti je bilo na obeh voliščih v Doberdobu in v Jamljah oddanih za senat 795 glasov, za poslansko zbornico pa 911.

Izidi po voliščih v goriški občini

Volišče št. 1, Ul. Capuccini 10
MSI 86, KPI 34, PLI 53, PSDI 63, KD 314, PRI 10, PDIUM 5, PSI 40

Volišče št. 2, Ul. Randaccio 10
MSI 84, KPI 34, PLI 92, PSDI 61, KD 305, PRI 8, PDIUM 5, PSI 39

Volišče št. 3, Ul. Randaccio 10
MSI 33, KPI 14, PLI 10, PSDI 29, KD 124, PRI 0, PDIUM 3, PSI 8

Volišče št. 4, Ul. Codelli 16
MSI 98, KPI 48, PLI 102, PSDI 65, KD 246, PRI 10, PDIUM 5, PSI 45

Volišče št. 5, Ul. Codelli 16
MSI 85, KPI 11, PLI 92, PSDI 61, KD 198, PRI 6, PDIUM 17, PSI 15

Volišče št. 6., Ul. Codelli 16
MSI 83, KPI 25, PLI 108, PSDI 67, KD 239, PRI 8, PDIUM 4, PSI 20

Volišče št. 7, Ul. Leopardi 3
MSI 86, KPI 37, PLI 40, PSDI 70, KD 268, PRI 4, PDIUM 7, PSI 39

Volišče št. 8, Ul. Leopardi 3
MSI 77, KPI 18, PLI 45, PSDI 65, KD 238, PRI 8, PDIUM 4, PSI 32

Volišče št. 9, Ul. Diaz 12
MSI 99, KPI 16, PLI 80, PSDI 50, KD 195, PRI 2, PDIUM 6, PSI 26

Volišče št. 10, Korzo Verdi 17
MSI 57, KPI 15, PLI 84, PSDI 61, KD 183, PRI 7, PDIUM 7, PSI 16

Volišče št. 11, Ul. Rotta 2
MSI 79, KPI 21, PLI 33, PSDI 72, KD 275, PRI 5, PDIUM 12, PSI 18

Volišče št. 12, Ul. Rotta 2
MSI 56, KPI 36, PLI 14, PSDI 48, KD 214, PRI 4, PDIUM 3, PSI 23

Volišče št. 13, Ul. Rotta 2
MSI 65, KPI 22, PLI 19, PSDI 50, KD 301, PRI 8, PDIUM 13, PSI 28

Volišče št. 14, Ul. Capuccini 10
MSI 45, KPI 48, PLI 3, PSDI 16, KD 288, PRI 1, PDIUM 14, PSI 33

Volišče št. 15, Ul. Capuccini 10
MSI 50, KPI 35, PLI 16, PSDI 77, KD 306, PRI 7, PDIUM 6, PSI 55

Volišče št. 16, Ul. Roma 3
MSI 48, KPI 52, PLI 16, PSDI 43, KD 215, PRI 5, PDIUM 14, PSI 54

Volišče št. 17, Ul. Diaz 12
MSI 82, KPI 27, PLI 56, PSDI 53, KD 211, PRI 2, PDIUM 16, PSI 36

Volišče št. 18, Drevored Virgilio 2
MSI 71, KPI 37, PLI 29, PSDI 27, KD 213, PRI 6, PDIUM 5, PSI 35

Volišče št. 19, Drevored Virgilio 2
MSI 42, KPI 33, PLI 11, PSDI 20, KD 260, PRI 4, PDIUM 10, PSI 36

Volišče št. 20, Ul. Boschetto 20
MSI 76, KPI 33, PLI 30, PSDI 50, KD 278, PRI 4, PDIUM 3, PSI 50

Volišče št. 21, Ul. B. Pavia 47
MSI 41, KPI 29, PLI 68, PSDI 37, KD 243, PRI 6, PDIUM 4, PSI 34

Volišče št. 22, Ul. Cologna 14
MSI 71, KPI 43, PLI 17, PSDI 55, KD 250, PRI 5, PDIUM 3, PSI 46

Volišče št. 23, Ul. Roma 3
MSI 43, KPI 31, PLI 17, PSDI 53, KD 208, PRI 2, PDIUM 14, PSI 34

Volišče št. 24, Ul. Croce 3
MSI 67, KPI 46, PLI 20, PSDI 62, KD 282, PRI 7, PDIUM 11, PSI 54

Volišče št. 25, Korzo Verdi 17
MSI 67, KPI 20, PLI 43, PSDI 64, KD 248, PRI 4, PDIUM 10, PSI 47

Volišče št. 26, Trg Med. d'Oro 2
MSI 54, KPI 31, PLI 11, PSDI 48, KD 268, PRI 1, PDIUM 7, PSI 28

Volišče št. 27, Trg Med. d'Oro 2
MSI 57, KPI 22, PLI 32, PSDI 45, KD 287, PRI 9, PDIUM 7, PSI 34

Volišče št. 28, Ul. Orzoni 1
MSI 35, KPI 42, PLI 38, PSDI 52, KD 329, PRI 4, PDIUM 6, PSI 69

Volišče št. 29, Ul. Codelli 16
MSI 75, KPI 12, PLI 139, PSDI 62, KD 288, PRI 5, PDIUM 12, PSI 48

Vol. št. 30, Ul. Campagnuzza 23
MSI 54, KPI 47, PLI 20, PSDI 54, KD 268, PRI 6, PDIUM 2, PSI 49

Vol. št. 31, Ul. Campagnuzza 23
MSI 42, KPI 87, PLI 17, PSDI 65, KD 223, PRI 3, PDIUM 2, PSI 83

Volišče št. 32, Ul. Udine 18
MSI 44, KPI 77, PLI 20, PSDI 92, KD 264, PRI 2, PDIUM 10, PSI 85

Volišče št. 33, Ul. Udine 18
MSI 31, KPI 76, PLI 19, PSDI 77, KD 375, PRI 4, PDIUM 11, PSI 50

Volišče št. 34, Ul. Udine 20
MSI 9, KPI 54, PLI 5, PSDI 67, KD 311, PRI 0, PDIUM 11, PSI 52

Vol. št. 35, Ul. IX. novembra 22
MSI 6, KPI 134, PLI 6, PSDI 36, KD 135, PRI 7, DIUM 4, PSI 124

Vol. št. 36, Ul. IX. novembra 22
MSI 18, KPI 96, PLI 10, PSDI 56, KD 175, PRI 2, PDIUM 2, PSI 80

Volišče št. 37, Pevma
MSI 5, KPI 98, PLI 4, PSDI 21, KD 139, PRI 12, PDIUM 3, PSI 146

Volišče št. 38, Ul. Rismondo 12
MSI 80, KPI 18, PLI 50, PSDI 43, KD 236, PRI 5, PDIUM 9, PSI 38

Volišče št. 39, Ul. Leopardi 3
MSI 60, KPI 41, PLI 43, PSDI 46, KD 276, PRI 10, PDIUM 14, PSI 52

Volišče št. 40, Ul Croce 3
MSI 64, KPI 33, PLI 29, PSDI 81, KD 226, PRI 4, PDIUM 11, PSI 57

Volišče št. 41, Ul. Randaccio 12
MSI 67, KPI 16, PLI 34, PSDI 64, KD 305, PRI 1, PDIUM 8, PSI 3

Volišče št. 42, Ul. Zara 17
MSI 21, KPI 95, PLI 13, PSDI 67, KD 224, PRI 4, PDIUM 4, PSI 146

Volišče št. 43, Ul. Udine 20
MSI 21, KPI 67, PLI 11, PSDI 91, KD 244, PRI 3, PDIUM 8, PSI 62

Volišče št. 44, Ul. Cologna 14
MSI 63, KPI 43, PLI 133, PSDI 99, KD 276, PRI 6, PDIUM 10, PSI 56

Volišče št. 45, Ul. Orzoni 1
MSI 34, KPI 58, PLI 4, PSDI 73, KD 211, PRI 2, PDIUM 3, PSI 71

Volišče št. 46, Ul. Croce 3
MSI 62, KPI 45, PLI 21, PSDI 71, KD 242, PRI 3, PDIUM 12, PSI 39

Volišče št. 47, Ul. Capuccini 17
MSI 35, KPI 42, PLI 15, PSDI 18, KD 205, PRI 1, PDIUM 7, PSI 25

Volišče št. 48, Korzo Verdi 17
MSI 70, KPI 13, PLI 73, PSDI 63, KD 182, PRI 7, PDIUM 10, PSI 29

Volišče št. 49, Bolnišnica Fatebenefratelli
MSI 9, KPI 6, PLI 7, PSDI 11, KD 179, PRI 2, PDIUM 5, PSI 7

SENAT Goriško volilno okrožje

Stranke	Glasovi 1963	%	1958	%
MSI	5.147	6,10	5.062	6,27
KPI	19.392	23,00	15.521	19,21
PLI	3.442	4,10	2.451	3,04
PSDI	6.937	8,10	6.528	8,09
KD	37.494	44,40	37.385	46,31
PRI	849	1,00	1.073	1,33
PDIUM*	940	1,00	1.877	2,33
PSI	10.264	12,30	10.823	13,42

* Leta 1958 so nastopili monarhisti ločeno in je dobila PMP 739 glasov, PNM pa 1138 glasov.

Občina Gorica

Skupno: Senat 1963:
MSI 2919, KPI 2280, PLI 1819, PSDI 3026, KD 12.997, PRI 258, PDIUM 406, PSI 2545.

Senat 1958:
MSI 2769, KPI 1516, PLI 1102, PSDI 3104, KD 12.686, PRI 349, PDIUM 982, PSI 2241.

Pokrajinske 1961:
MSI 3390, KPI 2039, PLI 1306, PSDI 2820, KD 12.554, PRI 212, PDIUM 569, PSI 2176.

Občina Doberdob

Vol. štev. 1 — MSI 3, KPI 217, PLI 5, PSDI 9, KD 135, PRI 2, PDIUM 1, PSI 60.
Vol. štev. 2 (Jamlje) — MSI 0, KPI 109, PLI 1, PSDI 9, KD 139, PRI 1, PDIUM 1, PSI 61.

Skupno občina Doberdob:
MSI 3, KPI 326, PLI 6, PSDI 18, KD 274, PRI 3, PDIUM 2, PSI 121.

Občina Sovodnje

Vol. štev. 1 — MSI 2, KPI 97, PLI 7, PSDI 26, KD 188, PRI 3, PDIUM 3, PSI 176.
Vol. štev. 2 (Gabrje) — MSI 3, KPI 98, PLI 7, PSDI 21, KD 187, PRI 4, PDIUM 4, PSI 147.

Skupno občina Sovodnje:
MSI 5, KPI 195, PLI 14, PSDI 47, KD 375, PRI 7, PDIUM 7, PSI 323.

Občina Števerjan

MSI 5, KPI 49, PLI 4, PSDI 28, KD 245, PRI 10, PDIUM 4, PSI 140.

Volišče št. 50, Civilna bolnišnica v Ulici Vittorio Veneto
MSI 12, KPI 32, PLI 10, PSDI 15, KD 208, PRI 4, PDIUM 4, PSI 24

Volišče št. 51, Sanatorij v Ulici Vittorio Veneto
MSI 4, KPI 17, PLI 0, PSDI 7, KD 39, PRI 0, PDIUM 1, PSI 12

Volišče št. 52, Psihiatrična bolnišnica
MSI 1, KPI 2, PLI 1, PSDI 1, KD 20, PRI 0, PDIUM 0, PSI 1

Volišče št. 53, Ul. Zara 17
MSI 57, KPI 110, PLI 6, PSDI 78, KD 213, PRI 16, PDIUM 8, PSI 72

Volišče št. 54, Ul. Boschetto 20
MSI 65, KPI 25, PLI 43, PSDI 46, KD 196, PRI 1, PDIUM 9, PSI 19

Volišče št. 55, Ul. Matteotti
MSI 35, KPI 53, PLI 4, PSDI 73, KD 211, PRI 2, PDIUM 3, PSI 71

Volišče št. 56, Ul. Randaccio 12
MSI 34, KPI 14, PLI 13, PSDI 35, KD 140, PRI 9, PDIUM 2, PSI 27

Konzorcij bikorejcev se je odločil

Povišali so ceno za umetno oplojevanje

Konzorcij bikorejcev na Goriškem sporoča, da bodo s 1. majem povišali ceno za umetno osemenjevanje krav tudi na Goriškem ter pravi, da je tako povišanje v veljavi v videmski pokrajini že od 1. januarja. Nove cene so naslednje:

Za šekasto furlansko pasmo po 2800 lir;

za sivo alpsko pasmo po 2500 lir.

Nove cene so po daljšem posvetu določili upoštevajoč sedanjo ceno mleka, mesa in gojeve krme ter stroške za proizvodnjo osemenjevalnega materiala. V zgornji ceni je vključen davek na poslovni promet (IGE) in drugi dodatni prispevki ter veljajo tako za navadne bikorejce, kot za centre za umetno oplojevanje, ter dajo pravico za trikratno pripuščanje živine, za eventualno zdravljenje jalovosti in za dve pripuščanji po takem zdravljenju.

Nove cene so javili prizadetim živinorejcem s posebnimi lepaki, ki so jih nalepili na vseh oplojevalnih postajah na Goriškem v skladu z zadevnimi zakonskimi predpisi.

V Gradežu bodo odprli nov kamping

V Gradežu, ki je glavno turistično središče na Goriškem, zaključujejo s pripravami za nastopno poletno sezono, ki se bo uradno začela dne 1. maja, čeprav so prve skupine domačih in inozemskih, predvsem avstrijskih turistov, prišle že prej.

Goriški prefekt je prav ta teden podpisal odlok, s katerim se dovoljuje krajevni turistični ustanovi v Gradežu, da odpre in uredi nov kamping »Parco delle Rose«, v katerem bo prostora za 325 šotorov z avtomobili, ali za 650 navadnih šotorov in za 1950 oseb.

V dovoljenju je stavljen pogoj, da mora biti ves prostor stalno ograjen z 1.75 m visoko ograjo, da število turistov ne sme biti večje, kot pa je razpoložljivih prostorov, da se v kamping sprejmejo samo turisti, ki imajo v redu osebne dokumente in se za vsakega napravi predpisana prijavnica. Prav tako je določeno, da morajo biti na vidnem mestu v kampingu razobešene cene za posamezne usluge.

GORIŠKA TEKSTILNA INDUSTRIJA LANI

V tovarnah v Podgori in v Ronkah je sedaj zaposlenih 3816 ljudi

V tovarni pri Sovodnjah dela 180 delavcev - in jo še povečujejo
Kriza v svilarni pri Štandrežu - Modernizacija obrata v Zdravščini

Iz podatkov, ki so bili objavljeni o delovanju tekstilne industrije v lanskem letu na Goriškem, je razvidno, da se je ta industrijska dejavnost kar dobro razvijala, čeprav je morala premagati številne težave pri prodaji svojih proizvodov.

Tržaška bombažna tovarna, ki ima svoje obrate v Podgori in v Ronkah, je nekaj zvišala proizvodnjo predilnih izdelkov in zmanjšala proizvodnjo tkanega blaga. Prvih so lani izdelali za 9.177.535 kg (prejšnje leto 8.3 milijona kg) ter 22.537.470 kg tekstilnega blaga (leta 1961 pa 25.6 milijona kg). Pri tem delu so leta 1961 uporabljali v tovarnah v Podgori in v Ronkah 118.828 vreten ali 1200 manj kot leta 1961, statev pa je bilo zaposlenih 1786.

Proizvodnja umetnih vlaken »fiocco viscosa« se je dvignila od 11.600.000 na 13.059.106 kg leta 1962. Število zaposlenih v obeh tovarnah se je tudi nekaj povečalo in je ob koncu leta 1962 doseglo 3816 zaposlenih, povečini delavk. Tem uslužbencem so med letom izplačali za 2.323.5 milijona lir plač. Po vseh oddelkih so delali v dveh izmenah in v nekaterih v Gorici celo v treh izmenah, kar velja zlasti za oddelek za izdelavo umetnih vlaken v Gorici. V Ronkah so v nekaterih oddelkih delali z eno, v drugih pa z dvema izmenama.

V podgorski tekstilni tovarni so med letom 1962 postavili v hidroelektrarni še eno turbino za 1000 kW, v termični centrali pa turbino za 2500 kW. Tudi po raznih oddelkih so postavili nove stroje.

V tovarni umetnih vlaken v Podgori so začeli lani postavljati naprave za četrto proizvodno vrsto teh proizvodov in so v ta namen postavili še eno tovarniško poslopje, predilni stroj, barvarno, sušilnico in stiskalnico za bale. Predvideno je, da bodo vsa ta dela zaključena do konca meseca maja letos. Vendar pa bo slaba prodaja tekstilnih izdelkov v prvih mesecih letošnjega leta imela negativne posledice tudi za proizvodnjo te največje tekstilne industrije na Goriškem.

Glede Goriške bombažne tovarne, ki ima svoje nove obrate na pragu Sovodenj, pravi poročilo o lanskem delovanju, da je proizvodnja prešla od prvotnih 2000 na 6000 vreten ter se bo še nadalje dvignila na 8000 vreten proti koncu letošnjega maja, ko bo tovarna začela obratovati s polno zmogljivostjo. V barvarnem oddelku so postavili nove klimatične naprave in naprave za spravljanje. Tovarna je med letom prevzela še nekaj delavcev, ki jih je bilo ob koncu leta 180. Njeni proizvodi so se dobro plasirali zlasti v nekaterih predelih severne Italije in deloma tudi na jugu. Računajo, da bodo v tej tovarni v prihodnjih dveh mesecih izpopolnili in dokončali z opremo ter bodo potem še bolj povečali proizvodnjo v skladu s trenutnimi potrebami in zahtevami tržišča.

Podjetje INTES v Zdravščini je lani nadaljevalo z izboljšavo svoje proizvodnje ter izpopolnilo svoj strojni park. S tem je dvignilo svojo proizvodnjo od 45.000 na 60.000 kg mesečno; temu primerno je zaposlilo tudi novih 25 delavcev, ki jih je sedaj skupno 145. V načrtu imajo nakup in postavitev še novih modernejših strojnih naprav, da bi tako še bolj izpopolnili in pocenili svojo proizvodnjo.

V Goriški svilarni pri Štandrežu, ki je začela s polnim obratovanjem vsega obrata in je v njej stalno delalo kakih 80 delavcev, je prišlo potem do zastoja zaradi stečaja glavnega gospodarja Burela. Tudi potem, ko je tovarno prevzel v najem neki Stabon iz Vidma, se proizvodnja ni mogla razviti, ker so imeli težave pri nabavi domačih svilenih kokonov. Računajo, da bodo to krizo premostili ob novem pobiranju kokonov junija in julija, ter da bo potem z novo upravo prišlo do novega razvoja proizvodnje te tovarne, za kar naj bi obstajale realne možnosti.

Z izjemo svilarne v Štandrežu se je torej vsa tekstilna industrija na Goriškem še kar dobro razvijala in modernizacija posameznih obratov daje dobra predvidevanja tudi za bodoče mesece.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Grmek bo končno dobil svojo cesto

Pokrajinska ustanova za gospodarstvo pasivnih gorskih krajev v Vidmu je odredila ureditev ceste do Gornjega Grmeka v Beneški Sloveniji. Ko bodo napravili še zadnji del te ceste, bo končno ta vas povezana z dolino in od tod dalje proti Čedadu. Predvideno je, da bodo v ta namen potrošili 16,2 milijona lir, dela pa bodo oddali v zakup v prvi polovici maja.

Tudi naselje Brdca bo končno dobilo telefonsko povezavo s Sovodnjami, kjer je sedež občine. Ta teden so začeli z deli za napeljavo, potem ko so dobili državni prispevek, za katerega so že pred časom zaprosili. Telefonska povezava je bila nujno potrebna, zlasti kadar je naglo potreba poklicati zdravnika in za druge nujne primere.

Vodstvo RAI iz Trsta je v prvem delu svoje radijske oddaje »Gugalni konj«, ki jo je oddajala dne 5. decembra lani, posvetila ta del šolskim otrokom iz Srednjega in Spodnjega Trbilja. Prejšnji teden pa jim je v priznanje za njihovo sodelovanje pri tej oddaji poslalo 51 gramofonskih plošč z raznimi furlanskimi in drugimi popevkami v italijanščini in z opernimi odlomki. Vodstvo šole in učenci so se za dar zahvalili, čeprav bi ga bili še bolj veseli, če bi bila med ploščami tudi katera v njihovem slovenskem jeziku.

Urnik trgovin za danes in jutri

Pokrajinska zveza trgovcev za Goriško sporoča, da bo na podlagi odloka goriškega prefekta danes, 30. t.m. in jutri 1. maja ob priliki delavskega praznika v veljavi za trgovine naslednji urnik:

DANES, 30. aprila: Vse trgovine lahko ostanejo zvečer odprte pol ure več. Mesnice bodo odprte od 6.30 do 12.30 in od 16. do 20. ure. Pekarne in mlekarne bodo prodajale kruh in mleko tudi za naslednji dan.

JUTRI, 1. maja: Vsi trgovski obrati, vključno mesnice, pekarne in mlekarne, trgovine s sadjem in zelenjavo ter cvetličarne bodo ves dan zaprti.

Kino

VERDI. 15.30, 18.45 in 22.: »Il giorno più lungo«, R. Mitchum, C. Jurgens in J. Wayne. Ameriški črnobeli film v cinemascopu.

CORSO. 16.30: »I motorizzati«, N. Manfredi, U Tognazzi in Walter Chiari. Italijanski črnobeli panoramski film. Zadnja predstava ob 22 uri.

VITTORIA. 17.15: »Totò contro i 4«, Totò, P. De Filippo, Fabrizi, N. Taranto in Macario. Italijanski film.

CENTRALE. 17.15: »Il trionfo di Pancho Villa«, P Armendariz in M. Marques. Španski barvni film. Zadnja predstava ob 21.30.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna PONTONI-BASSI, Raštel št. 26, telefon 33-49.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 21,8 stopinje ob 14. uri, najnižjo 8,4 stopinje ob 6. uri. Povprečne dnevne vlage je bilo 60 odstotkov.

OB OBČINSKEM PRAZNIKU AJDOVŠČINE

Velik gospodarski napredek v središču Vipavske doline

Steber so štiri velika podjetja, v katerih ustvarjajo več milijard din letnega dohodka

Ajdovska občina je prejšnjo nedeljo slavila svoj praznik. Ustanovljena je bila v dnevih, ko je ajdovsko ljudstvo imelo v svoji sredi prvo slovensko vlado, ki se je nekaj dni kasneje preselila v Ljubljano.

Občina Ajdovščina je ena izmed zelo pomembnih na Primorskem. Poleg drugih so na njenem ozemlju tudi štiri velika podjetja, ki so njen gospodarski steber. Ta podjetja so tekstilna tovarna, lesnoindustrijsko podjetje, Fructal in Mlinotest.

Tekstilna tovarna bo izdelala letos za 2,9 milijarde din proizvodov. V zadnjih letih so obnovili tkalnico in zgradili novo predilnico. S poldrugo milijardo investicij so odprli še 390 novih delovnih mest in ima tovarna v sedanjem stanju 765 delavk in delavcev.

Zaradi izredno lepih gozdov se je v občini razvila lesna industrija. Po pobočjih nad Ajdovščino so nastala številna podjetja za predelavo lesa, glavno tovrstno podjetje pa je v Ajdovščini. V zadnjem času so se vsa ta podjetja združila. Omenimo naj še tovarno za izdelavo sobnega pohištva v Podnanosu, mizarski obrat v Ajdovščini ter otvoritev novega obrata v Ajdovščini za izdelovanje stolov, ki bo naslednik »Partizana« iz Lokavca.

Kombinat za izdelavo sadnih sokov in likerjev Fructal se je letos spet precej povečal, saj so za nove stroje potrošili nad pol milijarde dinarjev. Sodijo, da se bo vrednost proizvodnje Fructala povzpela na tri milijarde letno, ne da bi morali za to zaposliti novo delovno silo.

Mlinotest predstavlja združene pekarne v Sežani, Postojni, Ilirski Bistrici in Ajdovščini. V tem podjetju je zaposlenih 300 delavcev, ki bodo letos proizvedli za dobri dve milijardi dinarjev moknatih jedil, testenin itd. V tem letu bodo investirali 177 milijonov za gradnjo silosov za vskladiščevanje žita in mlevskih izdelkov ter za gradnjo obrata za proizvodnjo testenin.

V ajdovski občini zavzema zelo pomembno mesto tudi kmetijstvo, še prav posebno pa družbeni sektor. Pretežni del investicij so porabili za dograditev vinske kleti v Vipavi, ki ne koristi samo družbenemu sektorju, temveč vinogradništvu vse Zgornje in Srednje Vipavske. Ko bo klet dograjena, bo veljala 600 milijonov dinarjev.

Ker je Ajdovščina postala zelo pomembno središče ne samo v Vipavski dolini, ampak tudi na Primorskem, se je s priseljevanjem prebivalstva predvsem iz širokega zaledja povečalo povpraševanje po stanovanjih. Da bi ustregli prošnjam so v zadnjih letih zgradili 178 novih stanovanj, v gradnji pa jih je še [illegible], od katerih kar 80 zasebnih.

Ajdovska občina potrebuje zelo veliko kadrov posebno z visoko izobrazbo in srednji tehnični kader. To vprašanje so pristojni organi pričeli načrtno reševati pred 4 let, s štipendiranjem. Doslej so v ta namen potrošili blizu 40 milijonov. Iz šol je že prišlo v tem času 108 ljudi s srednjo ter 24 z visoko in višjo izobrazbo. Nadaljnjih 173 pa jih še štipendirajo; skoraj tretjina teh študira na višjih in visokih šolah.

šport šport šport šport šport

NA VRHU ŽE VSE JASNO

Tokrat Interju naslov ne bo ušel

Zaradi hudih izgredov prekinjena tekma v Neaplju

Končano je: za Juventus, ki je v nedeljski tekmi izgubil vsakršno upanje na morebitno osvojitev naslova in predvsem za Inter, ki je končno po letih in letih poskusov prišel do značke italijanskega prvaka. Te si še igralci ne bodo pripeli na prsi, ker prvenstvo še ni zaključeno, a dejstvo je, da jim naslova ne more nihče več odvzeti. Živel Inter torej.

«Dvoboj resnice» med Juventusom in Interjem se je končal z zmago milanskih gostov, ki so samo z Mazzolo prebili nasprotno obrambo. Sicer bi bil neodločen izid bolj pravičen, vendar Inter si z zmago ni ukradel ničesar.

V Bologni, kjer je bila druga najbolj zanimiva tekma kola, sta si bila nasprotnika precej enakovredna. Do gola sta prišla iz 11-metrovk, končno pa je Rimbaldo zakrivil avtogol in s tem obsodil Fiorentino na poraz. Milanu se na domačem igrišču ni bilo treba dosti truditi, a za to je tudi njegova zmaga nad Genoo ostala v minimalnem razmerju. V Genovi pa se je Roma zaman trudila, da bi spravila na kolena borbeno Sampdorio, ki je prisilila goste na delitev točk. Medtem ko je Palermo praznoval zmago nad Atalanto, je Torino presenetil v Vicenzi, odkoder se je vrnil s celotnim izkupičkom. Tega pa sta si Spal in Venezia po prijateljsko razdelila. Zmaga bi tako nobenemu ne koristila.

V Neaplju, kjer sta se Napoli in Modena borila za obstanek v najvišji ligi, je prišlo do resnih izgredov vročih navijačev, ki so, ko so bili gostje v vodstvu 2:0, prisilili z vdorom na igrišče, z vandalskim razbijanjem in z napadom na policijo, sodnika, da je predčasno prekinil igro in je poslal vse igralce, pod točo steklenic, v slačilnico.

ALIGA

IZIDI

*Bologna-Fiorentina	2-1
Inter-*Juventus	1-0
Torino-*LR Vicenza	1-0
*Mantova-Catania	3-1
*Milan-Genoa	1-0
*Napoli-Modena	prek. v 23'
*Palermo-Atalanta	1-0
*Sampdoria-Roma	0-0
*Spal-Venezia	1-1

LESTVICA

Inter	31	19	9	3	55	16	47
Juventus	31	17	7	7	46	22	41
Bologna	31	17	6	8	56	36	40
Milan	31	13	13	5	46	25	39
Roma	21	12	12	7	52	30	36
Fiorentina	31	14	7	10	49	27	35
Vicenza	21	12	9	10	33	32	33
Spal	21	11	9	11	30	32	31
Atalanta	21	11	8	12	40	42	30
Torino	21	11	8	12	28	34	30
Sampd.	21	10	8	13	36	43	28
Catania	31	9	9	13	34	55	27
Mantova	31	7	12	12	29	43	26
Modena	30	8	9	13	32	46	25
Napoli	30	9	7	14	33	54	25
Genoa	31	7	10	16	17	47	20
Palermo	31	5	10	16	17	47	20
Venezia	31	5	9	17	30	47	19

Prihodnje tekme (5. maja 1963)

Atalanta - Catania; Fiorentina-Venezia; Genoa - LR Vicenza; Mantova - Juventus; Milan - Spal; Modena - Palermo; Napoli - Bologna; Roma - Inter; Torino - Sampdoria.

JUGOSLOVANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Partizan poražen
Dinamo na vrhu lestvice

Visoka zmaga Maribora v II. zvezni ligi

Jugoslovansko nogometno prvenstvo I. zvezne lige ima novega leaderja. Partizan je namreč utrpel v beograjskem derbyju s Crveno zvezdo poraz, kar je Dinamo, ki ni zapravil priložnosti, izrabil in se ponovno usidral na vrh lestvice. Borba za vodstvo bo tako postala ostrejša in tekmeca bosta odslej še bolj pazila, da ne bi zabeležila še kak spodrsljaj, ki bi bil posebno za Partizana, usodnega pomena.

Nedeljsko kolo pravzaprav ni prineslo nobenega presenečenja. Več ali manj so zmage pripadle domačim ekipam, ki razen v dveh primerih, niso bile posebno učinkovite. Samo v Sarajevu so se igralci tretjeplasiranega Željezničarja razživeli in zasuli gostujoče Rečane pod točo golov.

* * *

V drugi zvezni ligi se nadaljuje vrsta uspešnih nastopov Maribora in neuspešnih ljubljanske Olimpije. Tokrat so Mariborčani navdušili navijače z vrsto golov, ki so jih nasuli slabemu Rudarju iz Kaknja. Sicer si gostje niso zaslužili takega poraza, saj so vsaj v začetku tekme zelo lepo igrali. Toda v nedeljo so šli razigrani Mariborčani z neverjetno lahkoto v mrežo z rezultatom, da je sedem žog obtičalo v mreži presenečenih gostov.

Tudi Ljubljančani so igrali doma. Namesto pričakovane in predvsem zaželjene zmage so morali poraženi iz igrišča. Tega so jim zadali nasprotniki Slavonije, pa čeprav z minimalno razliko.

* * *

V slovenski conski ligi moramo zabeležiti polovični uspeh Nove Gorice. Osvojena točka pa je toliko več vredna, ker so jo Goričani prinesli z gostovanja v Celju.

Izolski Delamaris pa je nastopil pred lastnim občinstvom na koprskem igrišču. Po zadovoljivi igri, ki se je prvem pol času zaključila neodločeno, so domačini v drugem delu po rahli premoči prišli v vodstvo, ki so ga ohranili do konca.

I. ZVEZNA LIGA

Partizan-Crvena zvezda	1:2	(0:1)
Vojvodina-Sloboda	1:0	(0:0)
Željezničar-Rijeka	6:1	(4:0)
Velež-Budućnost	3:1	(0:0)
Dinamo-Beograd	1:0	(1:0)
Hajduk-Sarajevo	2:0	(1:0)
Radnički-Novi Sad	odloženo	

LESTVICA

Dinamo	21	14	7	0	50:21	35
Partizan	21	14	5	2	50:18	33
Željezničar	21	10	6	5	44:23	26
Velež	21	9	5	7	30:26	23
C. zvezda	21	7	9	5	19:21	23
Beograd	21	6	7	6	31:34	23
Sarajevo	21	7	4	10	23:33	18
Radnički (N)	20	6	5	9	32:29	17
Vojvodina	21	7	3	11	36:34	17
Novi Sad	20	5	7	8	22:32	17
Hajduk	21	7	3	11	21:49	17
Sloboda	21	6	4	11	20:34	16
Rijeka	21	6	3	12	18:34	15
Budućnost	21	3	6	12	12:32	12

II. LIGA (ZAHOD)

Maribor-Rudar	7:0	(2:0)
Istra-Famos	2:1	(0:1)
Šibenik-Split	2:1	(2:0)
Lokomotiva-Varteks	3:0	(1:0)
BSK-Trešnjevka	0:2	(0:0)
Olimpija-Slavonija	0:1	(0:1)
Karlovac-Borovo	0:0	
Borac-Celik	1:2	(1:1)

LESTVICA

Trešnjevka	23	14	3	6	48 26	31
Celik	23	12	6	5	34:23	30
Maribor	23	11	7	5	43:24	29
Slavonija	23	11	6	6	33:25	28
Istra	23	10	5	8	34:40	25
Famos	23	8	7	8	34:34	23
Borovo	23	9	5	9	24:25	23
Šibenik	23	10	2	11	43:26	22
Olimpija	23	8	6	9	37:34	22
Lokomotiva	23	8	5	10	36:30	21
Varteks	23	6	9	8	28:25	21
Borac	23	7	7	9	31:35	21
Split	23	7	5	11	23:37	19
BSK	23	5	8	20	27:45	18
Rudar	23	6	6	11	20:39	18
Karlovac	23	5	7	11	18:34	17

SCL

Delamaris-O. Krim	2:0 (0:0)
Celje-N. Gorica	2:2 (0:1)
Ilirija-Železničar	1:1 (0:1)
Rudar (V)-Rudar (T)	2:2 (0:2)
Ljubljana-Kladivar	3:0 (3:0)
Svoboda-Sobota	4:1 (1:1)
Triglav-Slovan	0:0

LESTVICA

Triglav	19	14	5	0	43:13	33
Ljubljana	19	13	3	3	59:26	29
Rudar (T)	19	9	5	5	43:36	23
Slovan	19	9	3	7	38:33	21
Celje	19	8	5	6	31:29	21
Svoboda	19	7	6	6	29:20	20
Kladivar	19	6	8	5	33:32	20
Železničar	19	7	5	7	34:32	19
O. Krim	19	7	3	8	26:34	17
Gorica	19	6	4	9	31:41	16
Delamaris	19	6	4	9	20:38	16
Sobota	19	4	6	9	26:32	14
Ilirija	19	3	5	11	23:38	11
Rudar (V)	19	2	2	15	23:55	6

C.K. Yang rekorder v deseteroboju

WALNUT, 29. — Kitajski študent kalifornijske univerze C. K. Yang je izboljšal svetovni rekord v deseteroboju. Yang je v vseh panogah zabeležil odlične rezultate in si je že po petem nastopu nabral 4.943 točk, kar je bilo samo 207 točk pod rekordom bivšega rekorderja Američana Raferja Johnsona. V zadnjih petih panogah je Yang nabral 4.578 točk, s čimer je nadoknadil zamudo in za celih 438 točk izboljšal Johnsonov rekord.

V posameznih panogah je Yang dosegel naslednje rezultate (v oklepaju Johnsonovi dosežki):

100 m: 10"7 (10"6) — 1.034 točk
daljina: 7.169 m (7,55) — 842
krogla: 13,221 (15,85) — 692
višina: 1.917 (1,78) — 930
400 m: 47"7 (48"6) — 1.045
110 zapreke: 14" (14"5) — 1.124
disk: 40,996 m (51,97) — 654
palica: 4,838 m (3,97) — 1.515
kopje: 71,75 m (71,10) — 1.040
1500 m: 5'02"4 (5'09"9) — 245
SKUPNO: 9.121 točk (8.638)

* * *

PHILADELPHIA, 29. — Komaj 19-letni Brian Sternberg je med sobotnim mitingom končno le skočil s palico čez pet metrov. Mladi atlet je preskočil letvico na višini 5,003, zaman pa je skušal rekord izboljšati s skokom 5,054 m.

* * *

WALNUT, 29. — Svetovni rekorder v metu diska Al Oerter je izboljšal lastni rekord z metom 62,62 m. Prejšnja njegova svetovna znamka je bila 62,44 m.

NAMIZNI TENIS

Bor tretji na turnirju na Škofijah

V nedeljo je bil na Škofijah prvomajski namiznoteniški turnir. Zmagali so Ljubljančani Olimpije pred Koprom in tržaškim Borom, ki pa je pustil za seboj Novogoričane in ekipo domačega Partizana.

Borovci, ki niso nastopili z najboljšim moštvom, so premagali 5:2 Novo Gorico in 5:0 Partizana, medtem ko so s 5:1 podlegli Olimpiji in 5:2 Kopru.

UDELEŽENCEM PRVOMAJSKEGA IZLETA ŠZ BOR

Urnik odhoda avtobusa:
Ob 3.50 — Rojan (bencinska črpalka)
4.00 — Oberdankov trg (pred stavbo radia)
4.10 — Rotonda pri Bošketu
4.20 — Katinara (zadnja postaja avtobusa 25)
Povratek v Trst približno ob 22.30.

JUTRI ZAČETEK

Tudi Borova ekipa na odbojkarskem propagandnem turnirju

Jutri 1. maja se bo začel propagandni turnir v odbojki za moške ekipe. Na tem tekmovanju, ki se bo zaključilo s kvalifikacijo v C ligo, nastopa tudi druga ekipa Bora. Turnir se bo začel ob 9. uri v telovadnici CRDA. Igralci Bora so vabljeni, da se zbero 1. maja ob 8.15 na Trgu stare mitnice, od koder bo skupni odhod do tekmovalnega prostora.

Prva moška ekipa Bora pa bo imela nocoj trening skupno z drugimi šestorkami.

Epohalno delo

(Nadaljevanje s 3. strani)

bilo znatno manj kot danes. Vloga Krleže, da se vsaka stvar postavi na svoje mesto, je bila — kot govore njegovi sodelavci — odločilnega značaja. «Krleževa kritična intervencija je bila stroga in neutrudljiva, a njegova analiza lažnih pojmov, lažnih resnic in lažnih svetinj je bila pogosto storjena v takšni obliki, da jih je na najbolj brezobziren način razgalil ter osmešil.»

Manj poznana je še neka druga dejavnost: izpod njegovega peresa je izšlo na tisoče glos in marginalij, razprav in esejev, ki so istočasno nastali, ko so se ustvarjale nove jugoslovanske enciklopedije, posebno velika Jugoslovanska enciklopedija. In laskava priznanja, ki so od vseh strani prišla v zvezi s tem ogromnim in veličastnim delom, pomenijo po eni strani veliko priznanje za opravljeno delo vsem jugoslovanskim znanstvenim in kulturnim delavcem, toda še prav posebno priznanje Miroslavu Krleži za doprinos, ki ga je v tem delu dal on osebno.

BLIGA

IZIDI

*Verona-Alessandria	1-0
*Sambened.-Catanzaro	0-0
*Triestina-Como	1-1
*Bari-Foggia	2-1
*Cosenza-Lucchese	1-1
*Lecco-Padova	0-0
*Messina-Parma	0-0
*Cagliari-Pro Patria	0-0
*Brescia-Simmenthal	4-1
*Lazio-Udinese	2-0

LESTVICA

Messina	31	16	11	4	42	21	43
Lazio	31	14	12	5	36	23	40
Bari	31	12	14	5	38	23	38
Brescia	31	13	12	6	33	23	38
Verona	31	12	11	8	33	23	35
Cagliari	31	11	12	8	36	27	34
Foggia	31	12	9	10	43	39	33
Padova	31	11	11	9	36	34	33
Lecco	31	10	12	9	36	33	32
Simment.	21	11	9	11	45	42	31
Cosenza	31	8	15	8	24	30	31
P. Patria	31	9	12	10	29	29	30
Catanzaro	31	9	11	11	27	36	29
Udinese	31	9	10	12	42	40	28
Triestina	31	9	10	12	41	50	28
Parma	31	8	10	13	25	38	26
Alessan.	31	7	10	14	22	31	24
Como	31	7	10	14	32	45	24
Sambend.	31	6	12	13	24	38	24
Lucchese	31	6	7	18	31	51	19

Prihodnje tekme (5. maja 1963)

Udinese - Sambedenettese; Alessandria - Triestina; S. Monza - Pro Patria; Cosenza - Parma; Como - Lecco; Verona - Lazio; Padova - Catanzaro; Foggia - Cagliari; Messina - Brescia; Lucchese - Bari.

Totocalcio

Bologna-Fiorentina	(2-1)	1
Juventus-Inter	(0-1)	2
LR Vicenza-Torino	(0-1)	2
Mantova-Catania	(3-1)	1
Milan-Genoa	(1-0)	1
Napoli-Modena	neveljavna	
Palermo-Atalanta	(1-0)	1
Sampdoria-Roma	(0-0)	X
Spal-Venezia	(0-0)	X
Bari-Foggia Inc.	(2-1)	1
Triestina-Como	(1-1)	X
L'Aquila-Trani	(2-1)	1
Salernitana-Potenza	neveljavna	

KVOTE
11 — 4.174.000 lir

SAMO NEODLOČENO MED TRIESTINO IN COMOM 1:1

Triestina v hudi krizi

Velikanska zmeda v obrambi in neverjetna nebogljenost v napadu - Samo Secchi in Risos sta se rešila

STRELCA: v 10' prvega polčasa Risos (T.), v 2' Morelli (C.).
TRIESTINA: Mezzi; Brach, Vitali; Dalio, Frigeri, Sadar; Mantovani, Porro, Vit, Secchi, Risos.
COMO: Geotti; Ballarini, Longoni; Derlin, Manzoni, Invernizzi; Carminatti, Stefanini II., Morelli, Sartore, Costa.
SODNI: Gambarotta. Gledalcev 6000. Koti 8:4 za Triestino.

Triestina je v hudi krizi. To mora biti prva in nujna ugotovitev, sicer si nikakor ni mogoče razlagati poraza v Lucci in neodločenega rezultata s Comom. Proti gostom iz Coma je Triestina prikazala eno svojih najslabših tekem v letošnjem prvenstvu, če že ne tudi najslabše. Če izvzamemo Secchija in delno Risosa, je praktično odpovedala vsa enajstorica in to v vseh pogledih od kondicijskega in tehničnega do taktičnega. V njenih vrstah je vladala neverjetna zmeda. Obramba je plavala od prve do zadnje minute, krilska vrsta je zbegano krpala luknje, napad pa se je odlikoval z naravnost neverjetnimi in popolnoma začetniškimi napakami, pri čemer je bil Mantovani prav gotovo zastavonoša.

Spričo tako klavrne vloge Triestine je povsem jasno, da je tudi sicer šibak Como prišel zlahka do besede in gospodaril na igrišču ne toliko s kakšno očitno ofenzivno premočjo, kolikor s smiselno, umirjeno, taktično solidno zasnovano in v obrambi izredno pregledno in učinkovito igro, v kateri je prednjačil nekdanji član Triestine Invernizzi. Pa tudi v ofenzivnih sunkih so bili gostje zaradi zmedenosti domače obrambe precej nevarni, kar potrjuje že dejstvo samo, da so v prvem polčasu dosegli kar štiri kote proti dvema in da je vsaj dvakrat manjkalo le za las, da se ni žoga znašla v mreži nezanesljivega Mezzija.

Vse to dokazuje, da je Triestina lahko zadovoljna z doseženim neodločenim rezultatom neglede na to, da je imela realno v drugem polčasu mnogo več priložnosti za dosego vodstva, kajti protiutež temu predstavlja en razveljavljen gol gostov, ki ni bil dosežen iz offsidea, in en skoraj gol, ko je Mezzi s same gol črte odbil žogo v polje.

Začetek tekme je kazal dobro za domače, posebno še potem, ko je Risos povsem nepričakovano in iz dokaj težke pozicije dosegel izredno učinkovit gol. Toda kot običajno so domači po tem uspehu postopno začeli popuščati tako, da je igra stagnirala v glavnem na sredini igrišča z lahko premočjo gostov, pri čemer pa je Triestina vendarle imela vsaj dve lepi priložnosti najprej z Brachom in nato s Porrom katerera strel se je odbil od prečke v out. Prav tako nepričakovano, kot je Triestina prišla v vodstvo, so gostje izenačili že v 2' drugega polčasa, ko je Sartore poslal žogo prostemu Morelliju, ki je iz neposredne bližine z močnim strelom zlahka ukanil Mezzija. Pri tem ni izključeno, da je bil Morelli v offsideu. Poslej je Triestina povsem izgubila živce. Njena reakcija je bila raztrgana in neurejena in razni Mantovaniji, Porri in Viti tudi iz najbolj ugodnih poziciji niso znali doseči zmagovitega gola.

Gambarotta je sodil z manjšimi napaki, sicer pa zanesljivo in korektno. Gledalci niso štedili z negodovanjem na račun domačih, ki so zamudili še eno priložnost, da si z zmago izboljšajo dokaj negotov položaj v lestvici.

Vratar se je zaman pognal za žogo: Risosov strel ni prizanesel

TOTIP

1. —	1.	Up To Date	X
	2.	Etude	2
2. —	1.	Martirana	2
	2.	Gouvernante	1
3. —	1.	Ebanite	1
	2.	Ticris	X
4. —	1.	Pretoriano	2
	2.	Isara	1
5. —	1.	Fundador	X
	2.	Cikò	X
6. —	1.	Palerino	1
	2.	Aletto	2

Kvote — 12 4.015.313, 11 250.957

VENDAR ZMAGA

Brazilija 3 Francija 2

PARIZ, 29. — Brazilija je končno le prišla do zmage. Njena žrtev je bila Francija, ki je klonila pred tremi goli «črnega bisera» Peleja. Vrsto golov je načel Pele, ki je bil v 30' prvega polčasa prvič uspešen. V 23' drugega dela igre je Wisnieski izenačil, Pele pa je v 33' ponovno povedel, tokrat iz enajstmetrovke, Brazilce v vodstvo. Pet minut kasneje so Francozi zopet izenačili z Di Nallom in ko je že kazalo, da se bo tekma, kateri je prisostvovalo 60.000 ljudi, zaključila neodločeno, je Pele v 40' zadal gostiteljem zadnji, odločilni udarec.

GORIŠKI NOGOMET

Juventina prinesla točko iz Kaprive

Visoka zmaga Podgorcev nad Libertas iz Kaprive Sovodnje tudi tokrat praznih rok iz Morara

V nedeljo popoldne sta se na igrišču v Štandrežu pomerili Juventina in Capri vse. Obe ekipi ta pokazali lepo in uravnovešeno igro ter neodločen rezultat 2:2 (prvi polčas 1:1) v glavnem odgovarja njenemu poteku. Pri Juventini je bil napad bolj učinkovit in bi morda tudi zmagali, če bi se obramba bolje zadržala. Branilci so bili gotovo še utrujeni, ker so igrali tudi med tednom v četrtek.

Lepo zmago so dosegli Podgorci na svojem igrišču proti Libertas iz Kaprive; saj so bili neomejeni gospodarji na igrišču in zaključili z rezultatom 7:1. Tako so se dobro utrdili v sredini lestvice in sedaj lahko brez skrbi čakajo na prihodnje tekme.

Sovodenjci pa so v Moraru izgubili, čeprav s tesnim rezultatom 1:0, ter so sedaj na predzadnjem mestu z 11 točkami, medtem ko jih ima zadnja na lestvici, Libertas iz Kaprive 8. Sovodenjci se bodo pač morali potruditi in doseči še kakšno zmago, da se izognejo nazadovanju.

14.

EN DAN IVANA DENISOVIČA

a. solženicin

«Dve! Štiri! Šest!» šteje kuhar izza okenca. Naenkrat daje po dve z vsako roko. Tako mu je laže, ker lahko šteje.

«Dve! Štiri! Šest!» tiho ponavlja Pavle v okence. Takoj daje po dve menažki Šuhovu, ta pa jih postavlja na mizo. Šuhov ne ponavlja glasno, vendar šteje pozorneje kot onadva.

«Osem! Deset!»

Čemu Gopčik ne pripelje brigade?

«Dvanajst! Štirinajst!» štejejo...

V kuhinji je zmanjkalo menažk. Šuhov vidi mimo Pavlove glave in ramen: kuharjeve roke so postavile na okence dve menažki pa obstale, ko da možakar premišljuje. Morda se je obrnil in ošteva ljudi, ki perejo posodo. In vrhu tega mu skozi okence potiskajo kopico praznih menažk. Roke je odmaknil z obeh menažk in zdaj pobira kopico praznih, pa jih daje nekam v ozadje.

Šuhov je odstopil od svojih menažk pri mizi, stopil prek klopi, pobral obe menažki in glasno zinil — ko da ne šteje za kuharja, temveč za Pavla:

«Štirinajst!»

«Stoj! Kam hočeš?» rjove kuhar.

«Naš je, naš,» ga miri Pavle.

«Lahko je vaš, vendar naj ne meša računov!»

«Štirinajst,» je Pavle skomignil z rameni. Sam kot pomočnik brigadirja ne bi izmaknil dveh menažk, paziti mora na ugled, vendar je ponovil za Šuhovom, morda bo lahko kasneje vse zvalil na njegov hrbet.

«Že poprej sem rekel štirinajst!» kriči kuhar.

«In kaj zato, če si rekel, nisi jih dal, temveč držal z rokami!» je zakričal Šuhov. «Pojdi in preštej, če ne verjameš! Tamle so, vse stoje na mizi!»

Šuhov je vpil kuharju, vendar je že opazil dva Estonca, ki sta se prebijala k njemu. Tako jima je kar med hojo porinil dve menažki. In uspelo mu je, da se je vrnil k mizi, z enim pogledom preveril, če je vse v redu. Sosedi bi lahko kaj izmaknili, kaj lahko bi jim uspelo.

Med okencem se je v vsej veličini prikazal kuharjev rdeči gobec.

«Kje so menažke?» je strogo vprašal.

«Tukaj, izvoli!» je vzkliknil Šuhov. «Odmakni se vendar, siti prijatelj, napoti si!» je odrinil nekoga. «Tako, dve!» je vzel dve menažki z gornjega nadstropja. «In tukaj dve vrsti po štiri, preštej!»

«In brigade ni?» je nejevoljno strmel kuhar skozi okence na mali prostor. Okence je bilo ozko, tako da ljudje niso mogli bolščati skozenj iz obednice in ugotavljati koliko je ostalo v kotlu.

«Ne, brigade še ni,» je odkimal Pavle.

«Čemu, za vraga, jemljete torej menažke, če še ni brigade?» se je razhudil kuhar.

«Hej, tukaj je brigada!» je vzkliknil Šuhov.

Vsi so od vrat zaslišali hrumenje kapetana fregate, ko da ukazuje s kapitanskega mostu:

«Čemu se drenjate? Pojejte in — ven! Pustite še druge!»

Kuhar je še malce pogodrnjal, se zravnal in med okencem so se spet prikazale njegove roke.

«Šestnajst! Osemnajst!»

Potem je nalil še poslednjo, dvojno:

«Triindvajset! Končano! Naslednji!»

Pripadniki brigade so se začeli prebijati in Pavle jim je delil menažke, včasih tudi nad glavami drugih, ki so sedeli pri mizah.

Poleti je na vsaki klopi sedelo po pet ljudi, toda zdaj so bili debelo oblečeni in tako so sedeli komaj po štirje, pa še tako so le nerodno ravnali z žlicami.

Šuhov je računal, da bo od dveh menažk, ki jih je vzel, vsaj ena njegova, in tako se je naglo lotil lastne. Desno koleno je skrčil k želodcu, izza golenice suknjenega škornja potegnil žlico «Ust-Ižma, 1944», snel čepico, jo stisnil pod levo pozduho in se z žlico lotil kaše.

Ta trenutek je veljalo posvetiti jedi in pobirati tanko plast kaše z dna, jo pozorno nositi v usta in okušati z jezikom. Toda veljalo je pohiteti, kajti tako bi Pavle videl, da je že pri kraju, in mu ponudil še drugo kašo. Fetjukov, ki je prišel skupaj z Estoncema in vse videl, namreč to, da so dobili dve kaši, se je postavil k Pavlu in stoje jedel, pa od strani gledal štiri nerazdeljene brigadne menažke. Tako je hotel pokazati Pavlu, da bi tudi njemu moral dati obrok, če ne vsega pa vsaj polovico.

Črnolasi mladi Pavle pa je mirno jedel dvojni obrok in z obraza mu ni bilo mogoče razbrati, če vidi, da stoji nekdo poleg njega in ve, da ima dva obroka odveč.

Šuhov je pojedel kašo. Želodec je pripravil na dva obroka in zato ni bil sit. Običajno ga je ovsena kaša nasitila. Šuhov je segel v notranji žep, iz bele krpice je vzel nezmrznjeni okrogli kos zgornje skorje in začel z njim pazljivo mazati ostanke kaše z dna in okroglih sten menažke. Kašo je lizal s skorje z jezikom pa spet znova brisal. Slednjič je bila menažka čista, ko da jo je opral, morda malce temnejša. Menažko je preko rame dal pobiralcu in obsedel na klopi brez čepice.

Čeprav je Šuhov dobil oba obroka, je gospodar le brigadirjev pomočnik.

Pavle se je malce zamudil, pojesti je moral svojo porcijo, vendar ni oblizal menažke temveč le žlico, jo spravil in se prekrižal. In potem se je mimogrede dotaknil — pretesno je bilo, da bi se lahko presedali — dveh menažk od štirih. To je pomenilo, naj ju vzame Šuhov.

«Ivan Denisovič, vzemite eno, drugo pa boste dali Cezarju.»

Šuhov se je spomnil, da je treba eno menažko odnesti Cezarju v pisarno (Cezar se nikdar ni tako ponižal, da bi šel v jedilnico, ne tukaj ne v taborišču), Šuhov je to vedel, ko pa se je Pavle dotaknil obeh menažk, ga je stisnilo pri srcu: mar mu Pavle ne bo dal obeh odvečnih porcij? Toda srce je takoj steklo.

Pograbil je svoj zakoniti plen in začel počasi jesti, ne da bi čutil, kako ga brigade drezajo v hrbet. Le tega ni maral, da bi drugi kašo dajali Fetjukovu. Fetjukov je vselej pripravljen postati zverina, vendar pa nima poguma, da bi kaj izmaknil.

Poleg njih je sedel pri mizi kapetan fregate Bujanovski. Že zdavnaj je pospravil svojo kašo in ni vedel, da ima brigada višek, ker ni pogledal, koliko menažk je ostalo pri pomočniku brigadirja. Kar razlezel se je, se ogrel in ni imel moči, da bi spet odšel na mraz ali v hladno dvorano, kjer se ni mogel ogreti. Zato je povsem neupravičeno sedel tukaj, zasedal mesto in delal napoto novim brigadam, prav tako kot oni, ki jih je pred petimi minutami podil s svojim jeklenim glasom. V taborišču, na skupnem delu, je bil šele kratek čas. Takšni trenutki so bili (toda tega ni vedel) zanj posebno važni, kajti iz mornariškega častnika, vajenega glasnih ukazov, se je spreminjal v počasnega zapornika, ki mora vse videti, ki lahko le s svojo počasnostjo premaga petindvajset let zapora, ki so mu jih naložili na hrbet.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 - II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3 - I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14 603-86 — OGLASI: Cene oglasov. Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglas 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst